

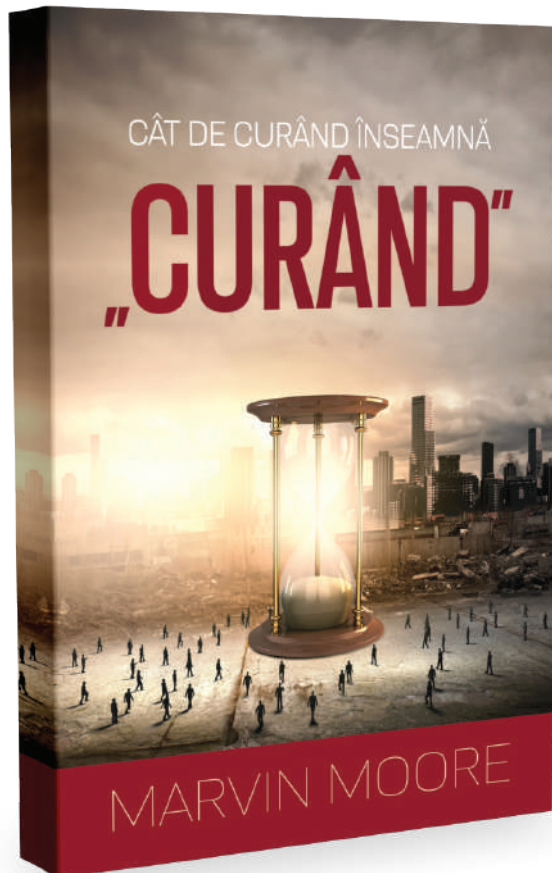
CURIERUL ADVENTIST

IULIE 2023: DIALOG ÎNTRE CONFORMARE ȘI IMPLICARE + „CASA ADRA”, CUIB AL SPERANȚEI + RĂZBOIUL DE 120 DE SECUNDE + EDICTUL LUI CONSTANTIN + MĂINI ȘI INIMI ÎN SLUJBA IUBIRII + FIRUL ROȘU CARE STRĂBĂTE CARTEA APOCALIPSA + „MĂNIAT PE FEMEIE”

REVISTĂ LUNARĂ DE INFORMAȚII ȘI INSPIRAȚIE PENTRU AȘTEPTĂTORII REVENIRII DOMNULUI HRISTOS

Misiunea noastră este să-L înălțăm pe Domnul Isus Hristos prin prezentarea de experiențe ale dragostei Lui nemărginite, de articole și știri, ajutându-L astfel pe cititor să-L cunoască mai bine pe Mântuitorul și să aibă o speranță vie în apropiata Lui revenire.

În timp ce ne rugăm, lucrăm și așteptăm, trebuie să conștientizăm că „planurile lui Dumnezeu nu cunosc nici grabă și nici întârziere” (Ellen G. White, *Viața lui Isus*, p. 32).

De mult timp credem că Isus va veni în curând. Această temă a fost mesajul nostru central, încorporat chiar în numele nostru – Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea.

Cu mult timp în urmă, Adam și Eva L-au așteptat pe Cel Făgăduit, crezând că El va veni în timpul vieții lor. Fiecare generație care a urmat a trăit cu aceleași așteptări: Cu siguranță Isus vine curând! Și totuși suntem încă aici, pe pământ, așteptând încă întoarcerea Sa.

Autorul Marvin Moore abordează această tensiune examinând așteptările noastre cu privire la viitor. El ne arată cum acestea ne influențează misiunea. Desigur, profeția biblică și evenimentele actuale indică întoarcerea iminentă a lui Isus, dar decidera timpului exact al acelui moment Îi revine în întregime lui Dumnezeu. El ne-a chemat doar să împărtășim dragostea Sa cu o lume care este pe moarte.

evs
editura viață și sănătate

www.viatasisanatate.ro

MARVIN MOORE a fost editorul revistei *Signs of the Times* timp de 27 de ani și un autor prolific, cu aproape 40 de cărți publicate. Printre lucrările sale publicate se numără *The Case for the Investigative Judgment*, *Challenges to the Remnant*, *How to Prepare for the Coming Global Crisis*, *The Antichrist and the New World Order* și *The 144.000*. Cunoștințele lui Marvin Moore despre profeția biblică și despre evenimentele de la sfârșitul timpului au făcut ca el să fie solicitat continuu să predice în biserici și adunări de tabără din SUA și la nivel internațional.

Anul XCX, IULIE 2023. Publicația oficială a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România.
Apare lunar, sub coordonarea Comitetului Uniunii.

Director Balla Lorand; Redactor-șef Teodor Huțanu; Coordonator ediție limba maghiară Ernest Szász; Consultanți: Aurel Neațu, Georget Pîrlitu, Emil Jigău, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Robert Mandache, George Sbirnea, Ștefan Tomoiagă, Gabriel Ban; Colaboratori speciali: Eugen Chirilianu, Dragoș Mușat, Gelu Poenariu, Daniel Brînzan, Marius Andrei; Redactor web Marian Mihai; Lectura manuscrisului Adrian Neagu; Redactor-corector Livia Mihai; Tehnoredactor Irina Toncu; Adresa de corespondență: Curierul Adventist, str. Erou lăncu Nicolae nr. 38-38A, Voluntari, jud. Ilfov, cod 077190; E-mail curierul@adventist.ro; Website www.curieruladventist.ro; Imprimare Tipografia Viață și Sănătate, Șos. Cernica nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov, Tel. 021/323 00 20; Fax 021/323 00 40

ISSN 1220-6725

DRAGI PRIETENI ADVENTIȘTI, STIMAȚI FRAȚI CREȘTINI *

„Har și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Isus Hristos!... Îi mulțumim lui Dumnezeu, care ne conduce întotdeauna la biruință, în Hristos, și răspândește prin noi în orice loc mireasma cunoașterii Lui” (2 Corinteni 1:2; 2:14, NTR).

Numele bisericii noastre a fost onorat în conferința de presă de la Iași la sfârșitul celor trei zile de voluntariat medical, la sala polivalentă a municipiului. În fața celor șase televiziuni și a autorităților locale, adventiștii de ziua a șaptea au fost apreciați pentru organizarea centrului de servicii medicale gratuite în ambulatoriu, în perioada 7-9 mai, un eveniment fără precedent din perspectiva impactului mediatic și a numărului de beneficiari.

Felicitările primite oficial din partea primarului municipiului Iași, domnul Mihai Chirică, precum și din partea Consiliului Județean Iași le redirecționăm către Dumnezeu, cu o mulțumire publică pentru activitatea medicilor adventiști. Prin muncă voluntară, cadrele medicale din Biserica Adventistă și de la Universitatea de Medicină și Farmacie din Iași (UMF) au arătat că se poate să ne unim pentru un obiectiv nobil: sprijinirea persoanelor vulnerabile și alinarea suferințelor. Le mulțumesc și eu, în mod personal, cu înaltă considerație, în special familiei Adriel și Oana Sirbu pentru eforturile locale de organizare depuse alături de prezbiterii și pastorii locali.

S-au raportat 2.600 de beneficiari unici la spitalul mobil și aproximativ 5.300 de consultații și investigații. O treime dintre medici și doctori au venit din partea UMF Iași, partener oficial în campanie. În săptămâna anterioară, voluntari ai Agenției Adventiste pentru Dezvoltare, Refacere și Ajutor au donat 250 de pachete cu bunuri și 4 tone de alimente în valoare de 13.500 euro. Campania noastră pentru donare de sânge a recrutat 75 de donatori. Voluntarii noștri de la Asociația „Ridică-te și umblă” au transportat cu mijloace accesibile 19 persoane cu dizabilități, cărora li s-au efectuat gratuit 75 de consultații, iar în școli, 10 pastori și prezentatori motivaționali au inspirat 150 de clase de liceeni.

Cum va continua acest efort? La Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea din Iași de pe strada Sărărie nr. 127, se amenajează Centrul medical Deplin, cu trei cabinete. Dumnezeu să îi binecuvânteze pe cei circa 40 de medici adventiști din oraș, care în următoarele luni vor sluji gratuit celor în nevoie.

O mare sărbătoare a educației adventiste din regiunea Munteniei s-a ținut la Universitatea Politehnică din București în sabatul din 6 mai 2023. Toate școlile din județele Conferinței Muntenia, de la toate nivelurile, cu educatori, învățători și profesori, cu elevi îmbrăcați în uniforme și așezați în coruri, au susținut înaintea părinților și înaintea Domnului un program de prezentare a ofertei educaționale adventiste.

Puteți viziona cele două părți ale festivalului pe pagina de Facebook „Educație Muntenia”. Fiecare unitate și-a declarat viziunea și împreună s-au orientat spre cer, cu o identitate mai clar conturată. Faptul că Biblia este la loc de cinste în școlile adventiste mă bucură mult, pentru că am speranța că în ele se învață o disciplină foarte rară: știința sfinților

* <https://presedinte.adventist.ro/2023/05/18/mesajul-presedintelui-19-mai-2023/>.

CUPRINS

3 Editorial

Aurel Neațu
Mesajul președintelui

5 EVENIMENT

Maria Szabo-Condre
Congresul ucrainenilor adventiști din
România – 27 mai 2023, Coșna, Suceava

7 Spiritual

Dan Constantinescu
Dialog între conformare și implicare

10 ADRA

Alina Mohorea
„Casa ADRA”, cuib al speranței,
un proiect ADRA România

12 Reflecții

Mugurel Asaftei
Războiul de 120 de secunde

15 Istorie creștină

Benone Lupu
Edictul lui Constantin

18 Universitatea Adventus

Luiza Capotă
Mâini și inimi în slujba iubirii

22 Profeție

Emilian Niculescu
Firul roșu care străbate
cartea Apocalipsa (I)

24 Apologie

Ștefan Radu
„Mâniat pe femeie”

25 ASUP

Madry Mâșcă
„Mie Mi le-ați făcut!” (Matei 25:40)

26 Psihologie creștină

Gabriel Nan
Scurtă incursiune asupra
inimii omenеști și a renașterii ei (I)

31 Pagina copiilor

Alina Chirileanu

(Proverbele 9:10). Îmi doresc ca elevii și dascălii noștri să obțină în aceeași măsură fructe din pomul cunoașterii și fructele pomului vieții.

Săptămâna aceasta m-am întors de la Congresul comunităților adventiste de limbă română din Ucraina, în localitatea Mahala, din raionul Noua Suliță, Cernăuți. Congresul a fost organizat de conducerea națională a fraților noștri din Ucraina, având ca temă *Speranță pentru biruință*. În toată Ucraina sunt 15 comunități adventiste de limbă română; toate și-au trimis reprezentanți la congres, deși câțiva au fost nevoiți să se întoarcă pentru a evita neplăceri cu recrutarea în război pe traseu.

M-a impresionat foarte mult cât de bine și frumos vorbeau românește. I-am simțit români în port și manifestare; cel puțin generația celor care aveau 70-80 de ani se purta pe de-a-ntregul românește și din partea tuturor celor prezenți am simțit dragoste față de țara noastră. Se pare că respectul față de români a crescut și în mijlocul ucrainenilor. La congres, parcă am călătorit înapoi în timp, în anii 1970: în sală era activ și un domn din partea cultelor, împuternicitul, care își nota pe caiet informațiile esențiale spuse în biserică.

Duminică voi fi în Franța, la Collonges, pentru a lua parte la Comitetul executiv de primăvară al Diviziei Intereuropene. Voi susține acolo un raport de misiune din partea României, câteva cifre pentru ca frații noștri din alte țări să obțină încă o imagine de ansamblu asupra manierei în care românii fac misiune structurată. Se întâmplă lucruri frumoase la noi, cum ar fi ultimele eve-

nimente organizate de către Departamentul de Tineret: Congresul Național AMiCUS și Convenția TLT (Școala liderilor), acțiuni de o anvergură inimaginabilă pentru celelalte țări surori din **Divizia** noastră.

De asemenea, putem remarca dezvoltarea rețelei de ajutor Oportunități Adventiste de Slujire, pentru persoanele cu posibilități speciale, cunoscută în România sub numele „Ridică-te și umblă”. Astăzi, asociația are 32 de filiale regionale și 8 centre de mobilitate, prin care transportă gratuit și accesibilizat persoane cu dizabilități. Recent, Asociația „Ridică-te și umblă” a sărbătorit 13 ani de activitate, revista *Împreună*, 20 de ani de la publicarea primului număr, iar emisiunea radiofonică *Nu ești singur*, 20 de ani de emisie. Ascultându-le mărturiile, am înțeles că Domnul Isus îi înțelege cel mai bine pe cei cu dizabilități și unii dintre ei continuă să fie o sursă de inspirație pentru mulți.

În încheiere, vă invit să ne rugăm împreună, mulțumindu-I lui Dumnezeu prin cuvintele Psalmului 104: „Cât de multe sunt lucrările tale, Doamne! Tu pe toate le-ai făcut cu înțelepciune, și pământul este plin de făpturile Tale. În veci să țină slava Domnului! Să se bucure Domnul de lucrările Lui! Voi cânta Domnului cât voi trăi, voi lăuda pe Dumnezeul meu cât voi fi. Fie plăcute Lui cuvintele mele! Binecuvântă, suflete, pe Domnul!” (selecții din Psalmii 104:24,31,33-35). ■

Aurel Neațu, președinte, Uniunea de Conferințe

27 MAI 2023 – COȘNA, SUCEAVA

CONGRESUL UCRAINENILOR ADVENTIȘTI DIN ROMÂNIA

27 MAI 2023 – COȘNA, SUCEAVA

Spiritualitatea joacă un rol foarte important în viața oamenilor, iar rugăciunea și închinarea în limba maternă sunt sacre. Rolul identității în dezvoltarea creștinului este unul dintre factorii esențiali. Prin intermediul religiei, comunitatea ucraineană din România a găsit un punct comun de închinare, dar păstrând valorile culturale, în spiritul legii lui Dumnezeu.

Evenimentul „Congresul ucrainenilor adventiști din România”, din 27 mai 2023, care s-a desfășurat la Coșna, a fost unul de amploare, care a reunit etnici ucraineni din toate colțurile României, dar și adventiști din Ucraina. Copii, tineri și vârstnici au putut fi observați în costume populare ucrainene, aducând culoare și stare de bine. S-a putut remarca unitatea în diversitate.

Gazda acestui moment inedit a fost Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea din România, Conferința Moldova. Coordonatorul și organizatorul evenimentului a fost pastorul Balla Loránd.

În cadrul programului ne-a onorat cu prezența dl Nicolae Miroslov Petrețchi, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputat în Parlamentul României. El a fost însoțit de o delegație compusă din: dna Sambor Ana, vicepreședinte UUR, Buciuța Vasile, trezorier UUR, Recalo Ioan, președintele organizației Repedeș, și Victor Hrihorciuc, președintele UUR Filiala Iași, membri în RADA UUR. Mesajul dlui deputat pentru Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea, evocat de reprezentanții săi,

a început prin transmiterea celor mai calde salutări și mulțumiri Bisericii Adventiste pentru implicarea și ajutorarea refugiaților ucraineni și exprimarea dorinței de a semna un protocol de colaborare în vederea acordării sprijinului comunității ucrainene adventiste, precum și asigurarea comunității ucrainene adventiste de întreg suportul său.

Conducerea Uniunii Ucrainenilor din România a dovedit că este un partener credibil al bisericii, oferind finanțare consistentă pentru acest congres și asigurând comunitatea ucraineană că poate fi un partener loial și de nădejde.

De asemenea, bucuria mare a fost să-i avem ca oaspeți pe președintele Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din Ucraina, pastorul Stanislav Nosov, pe pastorul Cernușcă Ion, pastorul Lev Penteleevici Vertylo – președinte Conferința Donbas, pastorul Ciopic Vasile – președinte Conferința de Apus, pastorul Procopeț Stanislav-Mucacevo, Marcel Brândzanic, Tiberiu Nica, Ștefan Tomoiagă, Verebi Laszlo, Toader Brândzanic.

Ne-au încântat cu muzica lor formațiile instrumentale venite din Conferința Moldova: din comunitățile Moldovița, Paltin, Milișăuți, Țibeni, Izvoarele Sucevei,

PREGUSTARE
CEREASCA
MARIA
SZABO-CONDREI

Colacu și Măriței. Din Conferința Transilvania de Nord, care are cea mai mare comunitate de ucraineni din țară, au fost alături de noi: comunitățile Poienile de sub Munte, Repedea, Ruscova, Crasna Vișeului și Remeți. Comunitățile prezente din Conferința Banat au fost: Bethausen, Lugoj, Pogănești, Darova, Șepreuș și Caransebeș. Din Ucraina au luat parte la programul muzical formații vocale și instrumentale și banduriști.

Comunitatea etnicilor ucraineni adventiști din România a demonstrat că este mare și puternică, numărând peste 500 de participanți la eveniment, 100 de invitați din Ucraina.

Prin cântec și rugăciune, ucraineni din România și Ucraina au înălțat rugi fierbinți către Dumnezeu pentru încetarea războiului și pentru pace în Ucraina. Au fost rostite experiențe despre modul de intervenție al lui Dumnezeu chiar pe front. Lacrimi împletite cu bucurie au fost trăite de fiecare membru prezent.

Ca o încununare a atmosferei cerești, la final, cei doi președinți ai Bisericilor Adventiste de Ziua a Șaptea din România și Ucraina, Aurel Neațu și Stanislav Nosov, s-au rugat și au rostit binecuvântarea apostolică.

Cu o pregustare cerească, programul a luat sfârșit, în speranța păcii depline și a revederii cât mai grabnice în Împărăția lui Dumnezeu. ■

Inspector școlar, ISJ Timiș, prof. **Maria Szabo-Condrei**

DIALOG ÎNTRE CONFORMARE ȘI IMPLICARE

Cu mulți ani în urmă, în calitate de proaspăt aspirant la o carieră de cercetător, am avut ocazia să constat că celebrul nostru compatriot Joseph Moses Juran, numit și „evangelistul calității”, pune în evidență cele două componente inseparabile ale noțiunii în cauză, numite calitatea de concepție, respectiv calitatea de conformitate.

Mi-am amintit acest lucru atunci când am meditat asupra unui text biblic pe care l-am putea intitula „rețeta mântuirii”: „Ți s-a arătat, omule, ce este bine! Și ce alta cere Domnul de la tine decât să faci dreptate, să iubești mila și să umbli smerit cu Dumnezeuul tău?” (Mica 6:8).

Într-adevăr, se observă cu ușurință faptul că și aici avem de-a face, e drept în ordine inversă, cu aceleași două ingrediente: conformarea – „să faci dreptate”, sau în alte traduceri „să faci ce este drept”, și implicarea – „să iubești mila”. Cea de-a treia componentă nu este decât o sinteză mai rafinată a primelor două, „să umbli cu Dumnezeu” constituind latura participativă, iar smerenia definind contextul ascultării.

O primă observație ar fi aceea că, dacă spațiul reglementărilor este în general bine definit – „le-ai dat porunci drepte, legi adevărate, învățături și orânduiri minunate” (Neemia 9:13) —, spațiul creativ al implicării umane este practic nelimitat.

Planul lui Dumnezeu – implicare sub condiția ascultării

Încă de la începuturile existenței sale, omul a fost angrenat în această dualitate, posibilitatea exercitării rolului său în Grădina Edenului – „s-o lucreze și s-o păzească” – fiind condiționată de respectarea prescripției divine: „din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci” (Geneza 2:15,17).

Într-o situație asemănătoare s-a aflat și poporul Israel. „Căci tu ești un popor sfânt pentru Domnul Dumnezeuul tău; Domnul Dumnezeuul tău te-a ales ca să fii un popor al Lui dintre toate popoarele de pe fața pământului” (Deuteronomul 7:6). Condiția sub care menirea sa urma să fie împlinită era respectarea Decalogului, și în principal a poruncii: „Să nu ai alți dumnezei afară de Mine” (Exodul 20:3).

„Prin poporul Israel, trebuia să fie pregătită calea pentru difuzarea luminii Sale către lumea întregă. ... Acestui popor i-a fost încredințat Cuvântul lui Dumnezeu. Au fost înconjurați, îngrađiți, de preceptele Legii Sale, de

principiile veșnice ale adevărului, dreptății și curăției. Ascultarea de aceste principii trebuia să constituie protecția lor, căci i-ar fi salvat ca să nu se nimicească singuri prin practici păcătoase.”¹

Practica zecimilor și darurilor, încetățenită încă din cultura ebraică timpurie, se supune aceleiași paradigme, returnarea zecimii fiind o formă de ascultare față de legile divine, în timp ce contextualizarea darurilor – sub aspectul momentului, conținutului, destinației și dimensiunii lor – este lăsată la libera inițiativă a credinciosului.

Vom observa rafinamentul cu care psalmistul rezumă aceeași idee în contextul dobândirii vieții veșnice: „Depărtează-te de rău, fă binele și vei dăinui pe vecie!” (Psalmii 37:27), la fel cum va face și apostolul Iacov la începutul mileniului următor: „Religia curată și neîntinată înaintea lui Dumnezeu, Tatăl nostru, este să cercetăm pe orfani și pe văduve în necazurile lor (implicare, n.ns.) și să ne păzim neîntinați de lume (conformare)” (Iacov 1:27).

Exemplele pot continua și în vremea împăraților lui Israel, când Elisei îmbină ascultarea de mentorul său: „s-a sculat, a urmat pe Ilie și a fost în slujba lui” (1 Împărați 19:21), cu inițiativa de a rămâne în preajma sa, în pofida îndemnurilor acestuia: „Viu este Domnul și viu este sufletul tău că nu te voi părăsi” (2 Împărați 2:2,4,6). Iar rezultatul nu se lasă așteptat, „o îndoită măsură din duhul lui Ilie” venind asupra discipolului care este martor al înălțării sale la cer.

În schimb, la despărțirea de Elisei, deși Ioas, împăratul lui Israel, trece de proba conformării, trăgând săgeata „de izbăvire din partea Domnului, o săgeată de izbăvire împotriva sirienilor”, el stârnește mânia omului lui Dumnezeu printr-o implicare limitată: „a lovit de trei ori, apoi s-a oprit”, prefigurând astfel o diminuare a succesului pe care ar fi putut să-l dobândească în lupta cu inamicul:

**INIȚIATIVĂ ȘI
CREATIVITATE
DAN
CONSTANTINESCU**

MAREA TRIMITERE, DENUMIREA PASAJULUI BIBLIC REFERITOR LA EVANGHELIZAREA MONDIALĂ, INVERSEAZĂ DIN NOU RAPORTUL ASCULTARE-IMPLICARE, DĂND PRIORITATE INIȚIATIVEI PERSONALE.

„Trebuia să lovești de cinci sau șase ori: atunci i-ai fi bătut pe sirieni până i-ai fi nimicit, acum îi vei bate numai de trei ori” (2 Împărați 13:15-19).

Marea Trimitere, denumire sub care este cunoscut pasajul biblic ce îndeamnă la evanghelizarea mondială, inversează din nou raportul ascultare-implicare, dând prioritate inițiativei personale: „Duceți-vă și faceți ucenici din toate neamurile, botezându-i în Numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Și învățați-i să păzească tot ce v-am poruncit” (Matei 28:19,20 p.p).

Riscul voluntarismului

De-a lungul istoriei, păcatul a pervertit deseori binomul menționat, în special în ceea ce privește neglijarea prescripțiilor divine. Căderea omului și pierderea de către Israel a statutului de popor ales sunt ilustrative în acest sens.

„Nu cumva ai mâncat din pomul din care îți poruncisem să nu mănânci?” (Geneza 3:11) este întrebarea cercetător-mustrătoare adresată protopărinților noștri după încălcarea poruncii explicit formulate. Și, tot prin neascultare, iudeii și-au pierdut acel caracter deosebit și sfânt, de popor ales al lui Dumnezeu.

Inițiativele colective, nesfințite prin ascultarea deplină de poruncile lui Dumnezeu, s-au soldat cu eșecuri lamentabile: „Atunci s-au coborât amalechiții și canaanii care locuiau pe muntele acela, i-au bătut și i-au tăiat în bucăți până la Horma” (Numeri 14:45). La fel s-a întâmplat și în cazul rușinoasei înfrângeri de la cetatea Ai, cauzată de păcatul lui Acan.

O încălcare evidentă a orânduiriilor transmise de Dumnezeu prin Moise a apărut imediat după așezarea în Canaan: „Când Israel a fost destul de tare, a supus pe canaanii la un bir, dar nu i-a izgonit” (Judecători 1:28). Rezultatul nu s-a lăsat așteptat: „Au părăsit pe Domnul Dumnezeul părinților lor, care-i scosese din țara Egiptului, și au mers după alți dumnezei, dintre dumnezeii popoarelor care-i înconjurau; s-au închinat înaintea lor și au mâniat pe Domnul” (Judecători 2:12).

Decăderea lui Saul se înscrie tot pe linia neascultării, în pofida mustrării profetului Samuel: „Ascultarea face mai mult decât jertfele și păzirea cuvântului Său face mai mult decât grăsimea berbecilor” (1 Samuel 15:22). Și tot călcarea poruncilor divine a stat la baza păcatului lui David și a apostaziei lui Solomon.

Din păcate, la nivel național, avertismentele primite de-a lungul vremii prin proroci n-au avut efect: „Eu v-am vorbit și devreme, și târziu, și nu M-ați ascultat! V-am trimis pe toți slujitorii Mei prorocii, i-am trimis

întruna la voi, să vă spună: «Întoarceți-vă, fiecare, de la calea voastră cea rea, îndreptați-vă faptele, nu mergeți după alți dumnezei, ca să le slujiți, și veți rămâne în țara pe care v-am dat-o vouă și părinților voștri!» Dar voi n-ați luat aminte și nu M-ați ascultat” (Jeremia 35:14,15).

Astfel că statutul de popor ales a fost pus între paranteze de experiența amară a robiei asiro-babiloniene, pentru ca virusul idolatriei să poată fi eliminat. Iar despre o renaștere spirituală autentică putem vorbi abia după reforma înfăptuită de Ezra și Neemia.

Eșecul conformării ca scop în sine

Nici experiența conformării prin forțe proprii nu s-a dovedit a fi o inițiativă de succes. Dimpotrivă, la scurt timp după ce „Moise a venit și a spus poporului toate cuvintele Domnului și toate legile, iar tot poporul a răspuns într-un glas: «Vom face tot ce a zis Domnul»” (Exodul 24:3), are loc episodul nefericit al apostaziei de la Sinai, cunoscut sub numele „Vițelul de aur”, după obiectul închinării confecționat chiar de către Aron, fratele lui Moise și mare-preot.

Eșecul colectiv al poporului Israel s-a datorat, în acest caz, restrângerii preocupărilor de natură spirituală la îndeplinirea mecanică a unor prevederi, fără a ține seama de semnificația misionară și relațională a acestora, la fel cum smerenia în sine nu are nicio semnificație în absența conviețuirii cu Dumnezeu.

În timpurile nou-testamentare, emblematică pentru inutilitatea ei finală este ascultarea de învățăturile legii a tânărului bogat. Vom observa faptul că Isus nu-l contrazice atunci când acesta afirmă: „Toate aceste porunci le-am păzit cu grijă din tinerețea mea”, ci îi prezintă rostul și sensul cantonării în preceptele divine: „Dacă vrei să fii desăvârșit”, i-a zis Isus, „du-te de vinde ce ai, dă la săraci și vei avea o comoară în cer! Apoi vino și urmează-Mă” (Matei 19:20,21).

De altfel, tânărul bogat nu era decât exponentul unei mentalități colective alimentate de învățăturile și practicile fariseilor, asupra cărora se revarsă compătimirea Mântuitorului: „Vai de voi, cărturari și farisei fățarnici! Pentru că voi dați zeciuială din izmă, din mărar și din chimen și lăsați nefăcute cele mai însemnate lucruri din Lege: dreptatea, mila și credințioșia; pe acestea trebuie să le faceți, și pe acelea să nu le lăsați nefăcute” (Matei 23:23).

Tuturor acestora, dar și nouă celor de astăzi, Isus ne oferă legea iubirii, ca alternativă complementară și nu contrapusă prevederilor legii Celor Zece Porunci, așa cum Îl citează și apostolul Pavel: „De fapt: «Să nu preacurvești, să nu ucizi, să nu furi, să nu faci nicio mărturisire mincinoasă, să nu poftesti» și orice altă poruncă se cuprind (subl. ns.) în porunca aceasta: «Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.» Dragostea nu fa-

ce rău aproapei: dragostea deci este împlinirea Legii” (Romani 13:9,10).

Rolul Duhului Sfânt

Înțelegerea și practicarea unei vieți de calitate, atât sub raportul conformării față de principiile divine, cât și în ceea ce privește implicarea efectivă în relația mântuitoare și totodată misionară pe care ne-o oferă Isus este un rezultat al coabitării cu Duhul lui Dumnezeu: „Lucrul acesta nu se va face nici prin putere, nici prin tărie, ci prin Duhul Meu», zice Domnul oștirilor” (Zaharia 4:6).

În absența Acestuia, simpla practicare a formelor religiei, slujirea „slopei”, după cum se exprimă apostolul Pavel, nu oferă garanția mântuirii. „Destoinicia noastră”, spune el, „dimpotrivă, vine de la Dumnezeu, care ne-a și făcut în stare să fim slujitori ai unui legământ nou, nu al slopei, ci al Duhului, căci slova omoară, dar Duhul dă viață” (2 Corinteni 3:5,6).

Slujirea *slovei* și aceea a *duhului* nu ar fi trebuit să fie reciproc exclusive. Dar, sub vechiul legământ, respectul iudaic pentru simpla *slovă* a legii în practică a devenit idolatrie. Chiar și practica creștinismului poate ușor de-

genera într-o simplă „formă a evlaviei fără puterea ei” (2 Timotei 3:5), așa încât *slova* creștinismului îi *omoară* pe aceia care se sprijină pe ea pentru mântuire².

În schimb, slujirea Duhului oferă nu doar posibilitatea de a face fapte corecte ca produs și dovadă a unei relații corecte cu Dumnezeu și o stare corectă a ființei morale și spirituale, ci și posibilitatea implicării fără opreliști în lucrarea la care Dumnezeu ne-a chemat.

Enumerând roadele Duhului Sfânt în viața credinciosului transformat prin puterea divină, același Pavel conchide: „Împotriva acestor lucruri nu este lege” (Galateni 5:23). ■

ÎN ABSENȚA ACESTUIA, SIMPLA PRACTICARE A FORMELOR RELIGIEI, SAU SLUJIREA „SLOVEI”, DUPĂ CUM SE EXPRIMĂ PAVEL, NU OFERĂ GARANȚIA MÂNTUIRII.

Dan Constantinescu, doctor în economie, licențiat în teologie

¹ (Ellen G. White, *Parabolele Domnului Hristos*, pp. 286, 287)

² (*Comentarii biblice*).

ESENȚA CREDINȚEI

cu Bianca Timșa Stoicescu

Ne place să știm lucrurile de la A la Z, într-o ordine logică. Învățăm despre toate cum au început și cum au continuat. Într-un singur domeniu totul e neclar: credința. Ce este ea? Pe ce se întemeiază? Cum poate fi manifestată? La toate aceste întrebări răspunde emisiunea *Esența credinței*.

Vineri, ora 17:30

„CASA ADRA”, CUIB AL SPERANȚEI, UN PROIECT ADRA ROMÂNIA

Suntem într-o continuă alergare: la serviciu, acasă, chiar și când spunem că ne relaxăm. Studiem pe fugă, ne rugăm pe-apucate. Trăim într-o lume în care ori facem multe, ori suntem depășiți. Însă acest ritm conduce, din păcate, la distanțarea relațiilor din familie. Nu mai avem la fel de mult timp pentru explicații, pentru formare sau pentru a trăi alături de copiii noștri toate acele experiențe pe care să le ia cu ei mai departe. Vrem mai mult de la generațiile de mâine, însă nu mai reușim să le ghidăm în același fel ca în trecut. Timpul nu mai are răbdare.

Dar dacă li s-ar cere copiilor noștri să spună prima amintire pe care o au cu noi, care ar fi oare aceasta? Ar fi o activitate realizată împreună? Ar fi un moment de suferință în care am fost acolo? Cu siguranță s-ar găsi clipe frumoase trăite laolaltă și care i-au ajutat în primii pași în această lume.

La Casa ADRA (centrul pentru mame și copii, victime ale violenței în familie – un proiect ADRA România), vedem lucruri atât de diferite de ceea ce ar trebui să fie o familie din perspectiva divină. Vedem cum textul biblic din Efeseni 6:4 („Și voi, părinților, nu întârâtați la mânie pe copiii voștri, ci creșteți-i în mustrarea și învățătura Domnului”) nu are nicio valoare pentru unii părinți, care nu văd importanța unei vieți trăite în temere de Tatăl ceresc.

Acesta este și cazul lui Albert, un suflet curat de copil, cu ochii mari și curioși, dornic să știe tot. Plin de energie, ne-a acaparat cu întrebări de tot felul pentru a cunoaște cât mai repede împrejurimile centrului și a intra rapid în rutina din adăpost. Are opt ani și nu merge la școală. Și-ar fi dorit să învețe și el să citească, să se joace cu alți copii de vârsta lui. Însă tatăl a considerat că lumea e prea periculoasă pentru el, așa că i-a îngrădit cât de mult a putut libertatea. Momentele cele mai grele pentru Albert erau cele în care era prins de mobilă cu un lanț pentru a nu ieși afară să se joace. Se întâmpla rar ca tata să nu fie acasă să-l supravegheze, dar când acesta pleca totuși, iar fiul îndrăznește să-i calce cuvântul, urma o pedeapsă aspră. Totul s-a sfârșit într-o zi când Albert, fiind legat o vreme îndelungată, i-a spus mamei: „Mamă, nu mai pot!” Au plecat pur și simplu, neștiind dacă vor fi primiți la Casa ADRA, dacă vor avea unde să doarmă. Dar nu doar că au fost primiți în centrul nostru, dar au găsit și o familie care i-a primit cu brațele deschise.

Acesta este rolul nostru, ca creștini, prin Casa ADRA. Să arătăm că viața noastră trebuie să fie o sărbătoare în cinstea Creatorului nostru, iubindu-ne unii pe alții, respectându-ne, precum sunt și învățăturile Scripturii, din Efeseni 5:25: „Bărbați, iubiți-vă nevestele, cum a iubit și Hristos biserica și S-a dat pe Sine pentru ea.” Acest verset

subliniază iubirea și sacrificiul reciproc al soților, în contrast cu orice formă de violență sau abuz.

Prin acest centru, ADRA România militează pentru o familie consacrată principiilor divine, pentru o conlucrare între soț și soție care să ducă la mântuirea întregii familii, un cămin care să împlinească cuvintele înțeleptului Solomon: „Învață pe copil calea pe care trebuie s-o urmeze și, când va îmbătrâni, nu se va abate de la ea” (Proverbele 22:6). Pentru mulți dintre beneficiarii noștri, popasul în adăpostul ADRA este prima interacțiune cu Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea, dar nu și ultima. Văd că se poate și altfel, înțeleg rolul unui părinte în viața copilului său și folosesc Biblia în multe momente de cumpănă din noapte sau din zi.

În anul 2022, prin proiectul Casa ADRA, am susținut 81 de beneficiari, dintre care 44 au fost găzduiți în adăpost și au primit toate serviciile specializate (consiliere psihologică, consiliere socială, orientare în carieră, îndrumare către un jurist, asistență medicală de urgență), iar ceilalți au fost consiliați fără găzduire.

În fiecare an, avem proiecte menite să susțină acest adăpost, așa cum este și cazul în această perioadă, prin Campania „Zbor de copil”, când am gândit un dublu câștig: participanții se bucură de un festival caritabil deosebit, în care sunt premiați, iar prin donația făcută la înscriere sunt susținuți copiii de la Casa ADRA. Toate informațiile despre festival le găsiți pe site-ul: www.zbordecopil.ro sau pe Facebook: Casa ADRA / Instagram: casa.adra.

Prin proiectul „Casa ADRA”, inițiat în anul 2009, ADRA România susține o viață fără violență în familie, un loc în care „frații să locuiască împreună în unire” (Psalmii 133:1). Obiectivul acestui proiect este reintegrarea socială a victimelor violenței în familie prin adăpost, consiliere socială, consiliere psihologică, asistență medicală de urgență, hrană și îndrumare către un jurist. Mamele și copiii de la Casa ADRA descoperă o viață fără abuz, în care fiecare individ este respectat și are dreptul de a face alegeri, în care copilul are dreptul de a descoperi viața prin joc alături de părintele său, care are dorința de a-l acompania în această lume.

Suntem responsabili pentru copiii noștri, nu doar asigurându-le cele necesare zilnic, dar și prin rolul activ, prin umplerea zilnică a rezervorului lor cu dragoste și bucurie. Oare care va fi scena din familie de astăzi, pe care fiii și fiicele noastre o vor pune în cușorul cu amintiri pentru toată viața? ■

OAZĂ
CEREASCA
ALINA
MOHOREA

ACESTA ESTE ROLUL
NOSTRU, PRIN CASA
ADRA. SĂ ARĂTĂM
CĂ VIAȚA NOASTRĂ
POATE SĂ FIE O SĂRBĂTOARE
ÎN CINSTEA
CREATORULUI, IUBINDU-
NE UNII PE ALȚII ȘI
RESPECTĂNDU-NE.

Psiholog Alina Bordaș Mohorea (ADRA România)

RĂZBOIUL DE 120 DE SECUNDE

Doar 120 de secunde, atât a durat ofensiva lui Kosta Kecmanovic, elev în clasa a VII-a la o școală din Belgrad, asupra colegilor săi în dimineața zilei de 3 mai 2023. Niciun semn nu prevestea un eveniment care să țină capul de afiș al știrilor din lumea întreagă. În două minute, opt victime marchează cu sângele lor locul unde condiția, calitatea și noțiunea de om colapsează. Un vulcan de furie și durere erupe asemenea unei explozii nucleare care acoperă cu unda ei o lume întreagă.

A doua zi, lumea se strânge în fața școlii, aducând flori și lumânări, într-o tăcere asurzitoare. Din interiorul școlii se aud doar bocetele incontroleabile ale părinților care au intrat. Valuri de emoție se tot agită și nimeni nu poate scoate o vorba inteligibilă. Într-o țară în stare de șoc vor urma trei zile de doliu național. Doar evocarea acestui eveniment ar putea fi de ajuns, pentru că astfel de evenimente nu pot fi judecate după datele strict empirice pe care le avem încadrate într-o schemă rațională. Nicio anchetă nu poate duce către un verdict. Acest eveniment ne aduce aminte de drumul spre Emaus, unde frustrarea și dezamăgirea oamenilor nu putea fi înțeleasă în vreun fel. Mirarea lor era că ar mai putea fi cineva care nu este la curent cu cele întâmplate.

Banalitatea răului

Răul devine acceptat prin faptul că devine banal cel puțin în două moduri. O statistică al cărei număr mare de cazuri ne face să ne obișnuim cu astfel de cazuri și să le acceptăm treptat în mod natural ca pe o normalitate. Un exemplu este frecvența atacurilor armate din școlile și spațiile comerciale americane, unde copiiiucid alți copii. Unii dintre atacatori se sinucid. Multe dintre atacuri sunt răzbunări, fapt oarecum explicabil din punct de vedere psihologic.

Mai putem vorbi de modul structural de care vorbea autoarea de origine evreiască, Hannah Arendt. Observația este făcută după ce îl vede pe cel considerat geniul răului, Adolf Eichmann, cel care a condus planul nazist de exterminare a evreilor. De fapt nu era un geniu, ci un om simplu care doar aplica deciziile superiorilor de a ucide doar pentru că așa este ordinul. Răul efectuat din simțul datoriei politice. Mișcată de obediența celor care executau mecanic ordinele de a ucide evrei, a găsit explicația modului în care răul este asimilat și transmis.

Malignitatea răului

Dacă am vorbi de lagărele de exterminare a mii de copii uciși în moduri cumplite, ar fi mai îngrozitor decât am putea suporta. Pentru că un copil reprezintă o limită a umanului. Însuși Mântuitorul ne îndeamnă să ne facem ca „niște copilași” dacă vrem să fim mântuiți (Luca 18:17). „Adevărat vă spun că oricine nu va primi Împărăția lui Dumnezeu ca un copilăș cu niciun chip nu va intra în ea.”

Ei sunt emblemele și modelele celor ajunși la maturitate. Copilăria, perioada inocenței, poartă în ea germenii vieții veșnice, care trebuie păstrat sau redescoperit, dacă a fost pierdut. Uciderea unui copil, sau orice fel de atentat la mintea unui copil, este considerată mai gravă decât alte delictе. Dar când un copil în pragul adolescenței ajunge să ucidă, ce să mai spunem? Tocmai în aceste acte înfăptuite de copii stă marea capodoperă a diavolului.

Și ce fel de copil... Era nervos? Nu. Îi lipsea ceva din confortul unui copil? Nu. Era drogat? Nu. Totul a fost pus la cale cu calm, luciditate, inteligență, pasiune. Un rău în forma lui cea mai clară, care poate fi descoperită minții omenești. Poate că a fost o demență demonică, o explozie a energiei malefice cuibărită în inima unui copil pentru a fi o demonstrație a răului. În urma ei rămân stuporea și revolta.

Intenționalitatea răului

Răul nu este doar un dat sau o stare cu care ne confruntăm și căreia trebuie să-i facem față. Aici avem ceva plănuț. Planurile au fost făcute cu o lună înainte. La vârsta lui știa că nu va răspunde penal, deci avea cunoștințe juridice care nu se predau la școală. Pentru a lua armele a trebuit să spargă codul seifului unde erau păstrate. La aceste arme a mai adăugat și arme de producție proprie, cocktailuri Molotov. Asta arată abilitați și competente ingineresti. Lista cu numele și locul unde se afla fiecare. Un mic geniu care reușește să aplice un plan malefic. Lipsa oricărei mustrări sau regret arată ca avem parte de o altă specie umană. În schimb, apare satisfacția că planul a reușit, măcar parțial.

Pentru a înțelege câte ceva să recurgem la filtrele biblice. Cazul Cain oferă o înțelegere autentică. Primul născut în lumea creată a fost învățat de părinții lui, cei mai în măsură să ofere o lecție clară despre ce înseamnă

să pierzi ceva în viață. Fratele lui nu l-a necăjit cu nimic. Mai mult, Însuși Dumnezeu este Cel care Se ocupă de educarea și corectarea sa. Dumnezeu petrece mai mult timp cu el decât cu Abel și îi oferă mai multe oportunități de a învăța și a crește în toate privințele. Și atunci de ce l-a ucis pe fratele sau colegul sau vecinul său? De ce? Pentru ce?

Această întrebare apare natural în mintea oricui, dar nu primește niciodată vreun răspuns final. Primește har și posibilitatea să se tot înmulțească. Dumnezeu pare că devine patronul crimei organizate. Îi promite lui Cain că nu va fi omorât pentru fapta sa. Îl lasă pe Abel să fie ucis de fratele său, în loc să fie condamnat la pedeapsa capitală, Cain primește har. De ce doar avertisment pentru Cain și nu este oprit forțat? Acest har îi va da posibilitatea de a fi ctitorul unei noi civilizații, una demonică. Aceasta este marea civilizație care va constitui o permanentă ispită pentru urmașii binelui. Azi, Washingtonul se consideră polul binelui, iar Moscova este văzută ca răul instituționalizat. Cei de la Moscova văd exact invers.

Responsabilitatea copiilor

Una dintre cele mai importante discuții este legată de responsabilitatea penală a copiilor. De la ce vârstă pot răspunde pentru faptele lor? Societatea a stabilit un prag de ani până la care copilul este exonerat de răspundere și vinovăție. Fiecare stat are propriile sale reguli. Asta ne spune că fundamentul pe care se clădește această stare depinde de fondul moral. Biblia spune că un copil trebuie să-și cinstească părinții. În interpretarea mai largă a poruncii, părinții cuprind o arie mare de autoritate. Profesori, lideri religioși, politici sunt priviți ca părinți care merită cinstea.

Excluziunea socială

Că ne hrănim sufletele din gesturile și energia celorlalți este dovedit de mult și bine cunoscut. Psihologia actuală nu face decât să confirme cu date mai specifice ceea ce literatura sapiențială descriese de mult.

În era digitală și virtuală, aceste nevoi se pot împlini mai facil.

„Mi-a făcut plăcere să îi ascult țipând. Îmi pare rău că nu i-am omorât pe toți cei de pe listă”, a fost prima declarație în fața asistenților sociali, potrivit portalului m.digi24.ro, preluată dintr-o publicație sârbă.

Regret? Da. Dar este unul malefic, îmbibat de satisfacția hrănită din suferința și groaza colegilor. Aici ar trebui să ne oprim, pentru că am atins un vârf al răului. Dar nu. Nu îi pare rău pentru că a produs suferință și pentru cei omorâți, ci pentru cei care au rămas în viață și au scăpat.

Apoi, în ziua următoare, revine cu o întrebare pe care o tot repetă și care i-a înmărmurit pe psihologi: „Se

vorbește despre mine? Sunt eu regele rețelelor?” Satisfacția sa este dată de numărul de vizualizări și like-uri primite pentru acțiunea sa. După o altă declarație, pur și simplu nu putea accepta să fie alți copii mai înzestrați decât el și să fie mai apreciați. Aici din nou o pauză. Nu de alta, dar mă regăsesc în scenă. Invidie? Cât de actuală și cât de prezentă! Egoismul? La fel. Acest soi de demoni sunt peste tot, dar mai ales în biserică, pentru că nu au o simptomatologie clară. Aceasta este cea mai înaltă și pură formă de posedare demonică. Câți membri nu sunt otrăviți pentru că alții sunt mai buni decât ei? Cei care și-au ucis egoismul știu ce lupte sângeroase au dat.

Următoarea zi, o nouă actualizare și mai îngrijorătoare. Conform publicației N1, în alte trei școli din Serbia au fost făcute liste cu copiii pe care elevii vor să-i împuște. Unii dintre ei, mai mici, în clasa a IV-a sau a V-a. Situația devine de-a dreptul înfiorătoare. Scade vârsta celor care vor să imite comportamentul malefic. Numărul lor crește. Aici avem progres și diseminare a răului în cea mai fertilă și inocentă categorie, copiii.

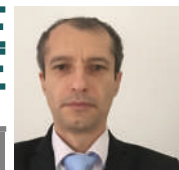
Personificarea răului

Demonic sau deviere psihică. O mare și sensibilă arie de cercetare. Putem pune semnul egal între posedare demonică și tulburare psihică? Sau care sunt ariile care le deosebesc? Ce e boala psihică și ce e posedarea demonică? Sunt stări diferite sau e vorba de aceeași stare în termeni diferiți, deci o problemă de limbaj. Adică în știință vorbim de patologie, iar în religie vorbim de prezență demonică. Diavolul este mai mult decât un principiu al răului, este o ființă care generează răul. Atunci, atât boala corporală, cât și cea psihică pot fi aduse de un demon. În acest caz avem nevoie de o exorcizare. Acest fenomen a fost foarte răspândit în Europa medievală. Biserica Catolică a declarat război vrăjitoriei și demonilor, declanșând iadul încă de aici. Iluminismul pare să fi demascat eroarea catolică. Dacă așa e, atunci eliberarea vine din știință, și nu din credință. Atunci cum se explică fapta îngrozitoare a copilului? Educație avea, inteligent era.

Soluția împotriva răului

Semn al binecuvântării, ceruți în rugăciuni stăruitoare, cei doi copii ai Rebecăi mai să se omoare încă din pântecele mamei. Dacă nu reușește să iasă primul, unul dintre ei îl ține de picior pe celălalt. Dacă ar fi putut, și-ar fi ucis mama să poată ieși amândoi odată. Iacov și Esau

**MOMENTE
DECISIVE
MUGUREL
ASAFTELI**

**ÎNSUȘI DUMNEZEU SE
OCUPĂ DE EDUCAREA
LUI CAIN, PETRECÂND
MAI MULT TIMP CU EL
DECÂT CU ABEL, OFE-
RINDU-I MAI MULTE
OPORTUNITĂȚI DE A ÎN-
VĂȚA. ATUNCI DE CE L-A
UCIS PE FRATELE SĂU?**

vor rămâne nu doar în amintire, ci în actualitate. Căci Iacov și Esau vor dăinui până la finalul istoriei. Când ajung mai mari, se înșală, se amenință și doar exilul face să nu se întâmple vreo nenorocire. Gemeni născuți din cei mai spirituali părinți.

După ani, un necunoscut apare în miezul nopții și se luptă până la moarte pe malul Iabocului. Să lovești toată noaptea pe cineva poate cauza moartea. Soluția este una exclusiv violentă, sângeroasă. Fără vărsare de sânge nu este iertare, ne spune Biblia.

Avraam primește porunca să își ucidă copilul. Chiar dacăuciderea are sens de sacrificiu. Dar înțelesul său natural nu este decât de moarte. Motivația morală face deosebirea între criminali și eroi. Foarte complicat. Dar altă cale nu e. Aici e nebulie pentru greci, pentru rațiunea noastră, manifestată cel mai bine în filozofia occidentală din Antichitate până azi. Păcatul ucide. Aici avem schema simplificată a axei bine-rău. Uciderea Lui este singura soluție care ne ia armele și muniția din mâini pentru totdeauna.

Mântuitorul nostru a acceptat să fie ucis de noi ca să putem fi scăpați de moartea care vine în urma păcatului nostru. Ioan 6:53: „Isus le-a zis: «Adevărat, adevărat vă spun că, dacă nu mâncați trupul Fiului omului și dacă nu beți sângele Lui, n-aveți viața în voi înșivă.»” Acesta este paradoxul mântuirii. Așa cum mielul de jertfă era ucis de păcătos, Domnul Isus trebuie să fie junghiat de păcătos ca să poată fi iertat. Demonii nu vor fi uciși cu săbii sau rachete. Diavolul este suprimat prin sacrificiul Mântuitorului.

Demonii politici

Demonii, titlul romanului scris de Dostoievski, surprinde profetic viitorul societății condus de forțe malefice, revoluția fiind rezultatul înclăstării acestora. Ideologia de stânga este creată în laboratorul filozofic al lui Lucifer și este analizată în profunzimi abisale. Dar nici Occidentul nu este scutit. Dimpotrivă, americanii, asemenea oricărui imperiu din istorie, nu acceptă o lume fără ei. America înseamnă control asupra lumii. Fukuyama vedea în ascensiunea Americii sfârșitul istoriei. Capitalismul liberal este escatologia politică, filozofică, economică și psihologică. După suc-

cesul capitalismului am intrat în era păcii pentru că au încetat disensiunile care au declanșat atâtea războaie. În sfârșit a învins binele. Astfel a început mileniul de pace. Aceste aserțiuni au fost făcute cu prilejul prăbușirii Uniunii Sovietice. Astfel am ajuns la o lume unipolară a binelui. Evenimentele au arătat contrariul.

La rândul lor, rușii au declarat, la scurt timp după începerea războiului din Ucraina, că lumea fără Rusia nu trebuie să existe. Mai nou, China, care în cursul istoriei și-a văzut de treaba ei, acum ridică pretenții hegemonice globale. Restul țărilor se strâng în jurul marilor puteri ca pilitura de fier în jurul magnetului. Armaghedonul este gata. Pentru că Armaghedonul este un loc în care liderii sunt mânați de duhurile demonice. Apocalipsa 16:14: „Acestea sunt duhuri de draci, care fac semne nemaipomenite și care se duc la împărații pământului întreg, ca să-i strângă pentru războiul zilei celei mari a Dumnezeului celui Atotputernic.” Nu petrolul, nu banii, nu orice putem explica în termeni economici sau raționali. Ceea ce numim cauză a războiului dintr-un loc sau altul nu este decât un efect al unei forțe nevăzute, care la rândul ei devine cauză într-un lanț aparent fără sfârșit. Dar asta nu înseamnă că nu putem controla acțiunile noastre și că suntem doar pioni neputincioși pe o imensă tablă de șah și că suntem scutiți de responsabilitate morală. Aceste nenorociri trebuie să ne trezească să căutam rezerve de putere și ajutor în singura sursă a tot ce e bine și frumos, Dumnezeu, care lucrează uneori direct, alteori prin agenți, inclusiv umani.

Azi suntem la un click distanță de iadul final. Doar un glonț poate aprinde măcelul, sau un buton poate trage cortina pentru specia din care facem parte. Demonii americani sau cei ruși sau cei chinezi se pot manifesta diferit, dar de aceeași esență ca acela care l-a determinat pe copilul de 13 ani să-și ucidă colegii, și ne face pe fiecare dintre noi să ne dușmănim. Matei 5:21-22: „Ați auzit că s-a zis celor din vechime: «Să nu ucizi; oricine va ucide va cădea sub pedeapsa judecării.» Dar Eu vă spun că oricine se mânie pe fratele său va cădea sub pedeapsa judecării; și oricine va zice fratelui său: «Prostule!» va cădea sub pedeapsa soborului; iar oricine-i va zice: «Nebunule!» va cădea sub pedeapsa focului gheenei.”

Dar suntem și la un click distanță de fericita nădejde. Depinde de fiecare pe ce click va apăsa. ■

Mugurel Asaftei, secretar, Conferința Moldova

NU ÎNSEAMNĂ CĂ NU PUTEM CONTROLA ACȚIUNILE NOASTRE, CĂ SUNTEM DOAR PIONI NEPUTINCIOȘI PE O IMENSĂ TABLĂ DE ȘAH ȘI CĂ SUNTEM SCUȚIȚI DE RESPONSABILITATE MORALĂ. ACESTE NENOROCIRI TREBUIE SĂ NE TREZEASCĂ SĂ CĂUTAM AJUTOR DOAR LA DUMNEZEU.

EDICTUL LUI CONSTANTIN

În iarna anului 302, Galeriu l-a convins pe Dioclețian să înceapă o persecuție generală a creștinilor. Dioclețian a fost precaut și a mers la Oracolul lui Apolo pentru a cere îndrumare. Răspunsul oracolului a fost interpretat ca o susținere a poziției lui Galeriu, astfel încât, pe 24 februarie 303, a început persecuția crâncenă a creștinilor din imperiu. În spatele ei era mai mult decât lupta împotriva lui Hristos, era ambiția și imaginea de sine a lui Dioclețian, ca restaurator al gloriei Imperiului Roman de altădată. În plus erau și intrigile lui Galeriu, care dorea să ajungă cezar. Pentru aceasta s-a folosit de un artificiu utilizat cu succes pe vremea lui Nero: a pus câțiva oameni să dea foc palatului lui Dioclețian din Nicomedia, pe când acesta se afla acolo. Ideea lui era simplă: dacă incendiul reușește, atunci va ajunge împărat, dacă nu, va da vina pe creștini. Cum incendiul a dat greș, Galeriu a început să afirme că vinovați sunt creștinii, care vor moartea conducătorilor. Dioclețian nu a suspectat niciun moment intențiile ascunse ale lui Galeriu, întrucât acesta îi era ginere. Așa s-a declanșat marea persecuție împotriva creștinismului.

Persecuția lui Dioclețian a durat din 24 februarie 303 până pe 1 mai 305, când Dioclețian și Maximian au abdicat în aceeași zi. Dioclețian s-a retras, până la moarte, în palatul său din Spalatum, în Croația, lăsându-le mâna liberă lui Galeriu și Constantin Clorus. Odată cu abdicarea lui Dioclețian, a încetat în mare parte și focul morții, dar în mod oficial persecuția din Orient s-a încheiat în anul 311, atunci când Galeriu a emis primul edict de toleranță în favoarea creștinilor. Nu este meritul lui Constantin de a aduce pacea, ci al lui Galeriu, care având o boală misterioasă, un fel de cangrenă purulentă, considerând-o pedeapsă divină și în dorința de a potoli mânia divină a decis să dea libertatea creștinilor. Era anul 310 d.Hr.¹ Lactanțiu povestește despre eveniment folosind termenii unui edict imperial:

„Considerând bunătatea noastră veșnică și modul nostru de a oferi grația la toate persoa-

nele, am decis să extindem clemența noastră imediată și asupra creștinilor, având dreptul să se întâlnească în locurile lor de cult fără să facă dezordine... În consecință, în acord cu bunătatea noastră, ei trebuie să se roage la Dumnezeu lor pentru sănătatea noastră și pentru păstrarea păcii Statului și să aibă și ei liniște în propriile case.”²

Ideea că împăratul Constantin ar fi dat primul edict de toleranță în favoarea creștinilor este falsă. Paul Memele confirmă: „Adevăratul edict de toleranță a fost emis în anul 311, de către Galeriu. El proclama recunoașterea creștinismului ca religie și dădea creștinilor dreptul de a se întruni, sub condiția de a nu tulbura ordinea publică.”³ Și continuă în mod surprinzător: „Oricum, adevăratul edict de toleranță este cel al lui Galeriu, iar tradiția care stăruie să-i transfere meritul asupra așa-numitului – în chip impropriu – «Edict din Milano» nu este conformă cu realitatea.”⁴

Lemerle afirmă că Edictul de Milano nu este „conform cu realitatea” și, din mărturia cronicarilor, scopul pentru care s-au întâlnit la Milano a fost cu ocazia nunții surorii lui Constantin cu Licinius.

Cum este posibil să pui sub semnul întrebării edictul de libertate dat creștinilor de către Constantin? Nu a fost el primul care a dat această lege?

Nu, nu a fost el primul!

După cum am văzut, primul edict de toleranță a fost dat de Galeriu, care nu a devenit niciodată creștin și care nu a fost considerat mai târziu sfânt pentru edictul său. În ce privește edictul lui Constantin și Licinius, dat în anul 313, la Milano, lucrurile nu sunt clare. Înainte de a analiza ce s-a întâmplat, vă redăm un fragment din acest edict:

„În ocazia fericită în care eu, Constantin August, și eu, Licinius August, ne-am întâlnit la Milano, înfruntăm împreună lucrurile spre bi-

**FORTA
DOVEZILOR
BENONE
LUPU**

**ADEVĂRATUL EDICT
A FOST EMIS ÎN
ANUL 311, DE GALE-
RIU. EL PROCLAMA
RECUNOAȘTEREA
CREȘTINISMULUI
CA RELIGIE ȘI DĂ-
DEA CREȘTINILOR
DREPTUL DE A SE
ÎNTRUNI.**

nele și siguranța publică... Atât creștinilor, cât și la toți, dăm libertate fiecăruia de-a urmări religia pe care o vrea... După judecata noastră ni s-a părut normal să nu se nege nimănui dreptul cuiva de-a deveni creștin sau o altă religie pe care el o alege... Acum cei care doresc să urmeze regulile creștine pot să o facă în mod liber, se înțelege că aceeași libertate este acordată și celor care vor să urmeze un alt cult, dăm oricui dreptul să urmeze să practice în mod liber religia pe care a ales-o.”⁵

Lactanțiu, în *De Mortibus Persecutorum*, și Eusebiu, în *Historia Ecclesiastica*⁶, relatează acest text în mod diferit⁷. Exact ca la relatarea evenimentelor crucii. Cine are dreptate? Lactanțiu, care a scris *De Mortibus Persecutorum* între anii 313 și 314, imediat după eveniment, lasă să se înțeleagă că este vorba de o scrisoare (*litterae*) trimisă de Licinius unuia dintre guvernatorii locali⁸. Deci nu o lege imperială, ci o scrisoare.

Aceasta înseamnă că Edictul din Milano nu a fost un edict.

Să fi fost o simplă scrisoare?

Începând cu anul 1913 au început să se ridice tot mai multe voci care neagă existența acestui decret de libertate dat de împăratul Constantin. Unul dintre primii critici este Emiliano Galli⁹, care contestă autenticitatea istorică, integritatea și valoarea sa istorico-juridică. El susține că adevăratul edict a fost cel al lui Galeriu și că la Milano a fost doar reactualizat. Adolfo Giobbio¹⁰ spunea că la Milano nu a fost emanat niciun edict juridic, ci doar un document care se aseamăna cu fragmentul publicat de Lactanțiu și Eusebiu.

Pierre Bariffok¹¹ și François Martroye¹² susțin că este vorba doar de o scrisoare a lui Licinius trimisă din Nicomedia. Critica a continuat în următorii ani, când a devenit tot mai bine articulată și mai pertinentă. În anii 1955, Herbert Nesselhaus¹³, în urma unei analize atente și complete a textului, enumeră diverse diferențe care fac puțin credibilă probabilitatea edictului.

În 1972, Salvatore Calderone, în urma unui studiu de cronologie, ajunge la aceeași concluzie. Edictul din Milano nu există¹⁴. În anul 1984, Torben Christensen conduce un studiu foarte atent în paralel asupra textelor lui Eusebiu și Lactanțiu, comparate cu alte scrieri din epocă, și ajunge la concluzia că cele două surse nu sunt în acord între ele și chiar se contrazic, ca atare este vorba de o sursă precreștină¹⁵. În epoca actuală, celebrul profesor de istorie, academicianul Ernesto Buonaiuti, catolic convins, după ce afirmă că Eusebiu a falsificat istoria, arată că „la Milano, Constantin și Licinius au reluat și amplificat politica de toleranță universală religioasă inaugurată de Galeriu”¹⁶.

Seamănă cu o lovitură de teatru: Decretul lui Constantin în realitate este al lui Galeriu, publicat de Licinius într-o scrisoare către unul din guvernatorii săi.

Și dacă totuși Constantin a dat un decret?

Dacă este așa, atunci de ce lipsește din culegerea de legi a lui Iustinian? O astfel de lege ar fi fost extrem de importantă, și totuși *Corpus iuris civilis* nu menționează nimic. De ce lipsește din *Codice Teodosiano*, colecția de legi din timpul lui Constantin? *De ce tace Codex Hermogenianus*, o serie de legi date în perioada aceea? Și chiar dacă este de mai mică importanță *Constitutiones Sirmondianae*, în anul 1631 nu pomenește nimic. Să fie chiar o întâmplare că niciun codex nu spune nimic despre o astfel de lege care era de importanță capitală pentru creștini?

Întrebări logice, care ne fac să ne îndoim cu privire la faimosul edict.

O cruce care seamăna cu monograma lui Hristos sau cu simbolul Soarelui, un decret care ar fi fost mai degrabă o scrisoare a lui Licinius către unul din guvernatorii lui schimbă mult din convingerea general acceptată că împăratul era „îndrăgostit” de creștinism încă din prima parte a vieții sale. Considerate primele dovezi ale încreștinării împăratului, ele își pierd valoarea lor universală, mai ales că în aceeași perioadă Constantin dădea toate semnele că nu are nimic de-a face cu creștinismul. După ce a abandonat-o pe prima soție, Minervina, apoi și-a ucis socrul, pe Maximilian, a pus pe scuturi monograma *chi-rho*

**CHIAR DACĂ SUNT
CONSIDERATE
PRIMELE DOVEZI
ALE ÎNCREȘTINĂRII
ÎMPĂRATULUI,
TOATE ACESTEĂ ÎȘI
PIERD VALOAREA
LOR UNIVERSALĂ,
MAI ALES CĂ ÎN
ACEEAȘI PERIOADĂ
CONSTANTIN
CEL MARE DĂDEA
TOATE SEMNELE
CĂ NU ARE NICIM
DE-A FACE CU
CREȘTINISMUL.**

și în aceeași zi a purtat în vârful sulitei prin toată Roma capul lui Maxențiu, fratele Faustei, cea de-a doua soție. Drept recunoștință pentru Hristos, care „i-a adus victoria” în bătălia de la Ponte Milvio, a pus pe Arcul său chipul lui Apolo. Senatul roman i l-a dedicat cu diferite scene în care este sculptat jertfind zeilor care l-au inspirat¹⁷. Nu apare nici măcar o dată semnul crucii.

Apropierea ulterioară de creștinism a fost marcată de semnele neconvertirii sale: după ce în mod public l-a ucis pe Licinius, rudă de sânge care i-a fost mereu aproape, doar ca să-i ia tronul, ca să fie sigur, l-a ucis și pe fiul acestuia, Licinian, și-a ucis propriul fiu din prima căsătorie, pe Crispo, și după ce a ucis-o și pe Fausta, a doua soție, mai putem vorbi oare de bunătate și milă creștină? De creștinism? După ce toată viața lui a păstrat cu cinste titlul de *Pontifex Maximus*, mare-preot păgân, putem spune că s-a convertit la Hristos? După ce a promovat cu insistență cultul soarelui, *Dies Solis*, el însuși fiind un adorator fidel al acestuia, cum mai putem vorbi de Soarele neprihănitului – Isus – în viața împăratului?

Cu ocazia Sinodului de la Niceea și-a făcut intrarea într-o atmosferă atât de solemnă, încât Eusebiu îl descrie ca pe „un înger al lui Dumnezeu, coborât din cer, strălucitor în hainele sale radiind în roșul purperei și învăluit în strălucirea podoabelor de aur și pietre scumpe”¹⁸. Și continuă Eusebiu: „Adunarea episcopilor s-a ridicat în picioare, uimiți și tăcuți l-au văzut cum străbate sala centrală și se așează pe tronul de aur din centru, aflat în poziție înaltă, în așa fel încât cei prezenți erau obligați să se închine înaintea maiestății sale autocrate.”¹⁹

Ce să facă bieții episcopi!?

Puteau să nu se închine în fața neprihănitului Constantin?

Susținătorii împăratului vorbesc cu mult patos de pocăința și botezul acestuia pe patul de moarte. Personal am asistat de mai multe ori la slujbe organizate în biserica din Piazza Lateran și, de fiecare dată, preotul a făcut referire la actul de pocăință și convertire dinaintea morții, când a primit botezul de la papa Silvestru. Ascultându-l îți se înduioșează inima și începi să gândești că poate în ultimul ceas s-a întors la Hristos.

Am petrecut multe ore căutând documentele care vorbesc despre viața împăratului și am ajuns la concluzia că nu a existat niciun fel de convertire și „nu a devenit creștin până în ziua morții lui, dimpotrivă a rămas păgân”²⁰. Cât privește suflul său, nimeni nu știe cum s-a apropiat de ceasul morții, ceea ce știm însă este că creștinismul său

politic a fost încununat de un botez care a fost transformat într-una din cele mai mari minciuni care au stăpânit Evul Mediu. ■

Benoni Corneliu Lupu, pastor, Italia

¹ Graeme W. Clarke, „The origins and spread of Christianity,” în *Cambridge Ancient History*, vol. X, The Augustan Empire, ed. Alan K. Bowman, Edward Champlin, and Andrew Linott (Cambridge: Cambridge University Press, 1996), p. 656.

² Lactanțiu, *De Mortibus Persecutorum* 33.11-35, și Eusebiu, *Historia Ecclesiastica* 8.17-11.

³ Paul Lemerle, *Storia del Bisanzo*, Roma, 2004, p. 54.

⁴ Lemerle, *Storia del Bisanzo*, p. 54.

⁵ Fragment din Edictul din Milano în Lactanțiu, *De Mortibus Persecutorum* 48m, 1.12, tradus de Paolo A. Tuci, preluat din K. Baus, *Le Origini* pp. 503-545, în Hubert Jedin, *Storia della chiesa*, Jaka Book, Milano 1972, vol. I., p. 3.

⁶ Lactanțiu, *De Mortibus Persecutorum* 48m, 1.12; Eusebiu, *Historia Ecclesiastica*, IX, 9, 12.

⁷ O analiză comparată a fost făcută de H. Hülle, *Die Toleranzverlasse Römischer Kaiser für das Christentum bis zum Jahre 313*, Berlin 1895, pp. 41-59, comparat cu V. Sesan, *Die Religionspolitiker christlich-römischen Reiche von Konstantin dem Großen bis Theodosius dem Großen (313-380)*, Berlin 1911, p. 168. O analiză atentă făcută de Torben Christensen, *The So-Called Edict of Milan*, în *Classica et mediaevalia*, 35 (1984), pp. 129-175.

⁸ Iată introducerea acestei scrisori: „Licinius, nu după multe zile de la bătălie, a luat cu el o parte din armată și, trecând prin Bitinia, a ajuns la Nicomedia, dând mulțumire lui Dumnezeu, cu ajutorul căruia a învins, și, la începutul lui iunie, fiind consul Constantin pentru a treia oară, a poruncit guvernatorului să publice scrisorile (*litteras*) trimițându-le să ajute Biserica (*de restituenda ecclesia*)...” Lactanțiu, *De Mortibus Persecutorum* 48m. Argumentul este prezentat pe larg și în Paolo Siniscalco, „Leditto di Milano. Origine e sviluppo di un dibattito” - *Enciclopedia Costantiniana*, 2013.

⁹ E. Galli, *L'Editto di Milano del 313*, în *La Scuola cattolica*, 41 (1913), pp. 39-73.

¹⁰ A. Giobbio, *Leditto di Milano fu un vero editto?*, în *La Rassegna Nazionale*, 193 (1913), pp. 32-48.

¹¹ Pierre Batiffol, *Les étapes de la conversion de Constantin. L'Édit de Milano*, în *Bullettin d'ancienne littérature et d'archéologie chrétiennes*, 3 (1913), p. 244.

¹² Dungallo, *Apologeticum, A propos de „L'Édit de Milan”*, în *Bullettin d'ancienne littérature et d'archéologie chrétiennes*, 4 (1914), pp. 47-52.

¹³ Herbert Nesselhauf, *Das Toleranzedikt des Licinius*, în *Historische Zeitschrift*, 78 (1955), pp. 44-61.

¹⁴ Salvatore Calderone, *Da Costantino a Teodosio*, în *Nuove questioni di storia antica*, a cura di G. Gianelli, Milano, 1972, pp. 615-684, în partic. 629-631. Vezi și Salvatore Calderone, *Costantino e il cattolicesimo*, Firenze, 1962.

¹⁵ Citat în Paolo Siniscalco, *L'editto di Milano. Origine e sviluppo di un dibattito*, în *Enciclopedia Treccani*, Milano 2013, p. 87.

¹⁶ Buonaiuti, *Storia del cristianismo*, p. 153.

¹⁷ În inscripția de pe Arcul lui Constantin se face menționarea la *instinctu divinitatis*, „inspirația divină” cu referire la zeii romani.

¹⁸ Citat în Furio Sampoli, *Costantino il Grande e la sua dinastia*, Roma 1995, p. 140.

¹⁹ Sampoli, *Costantino*, p. 140.

²⁰ Corrado Barbagallo, *Manuale di storia antica e medievale*, Milano-Roma-Napoli 1915, p. 284.

**AM PETRECUT
MULTE ORE CĂ-
UTÂND DOCU-
MENTELE CARE
VORBESC DESPRE
VIAȚA ÎMPĂRATU-
LUI CONSTANTIN
ȘI AM AJUNS LA
CONCLUZIA CĂ NU
A EXISTAT NICIUN
FEL DE CONVERTI-
RE ȘI „NU A DEVE-
NIT CREȘTIN PÂNĂ
ÎN ZIUA MORȚII
LUI, DIMPOTRIVĂ A
RĂMAS PĂGÂN”.**

MĂINI ȘI INIMI ÎN SLUJBA IUBIRII

Studentii Universității Adventus din Cernica aduc speranță în zonele afectate de cutremur din Turcia

PRIN ACEST PROIECT DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ, UNIVERSITATEA NOASTRĂ ȘI PARTENERII SĂI, FUNDAȚIA ADVENTISTĂ DIN TURCIA ȘI ADRA ROMÂNIA, AM REITERAT ANGAJAMENTUL FAȚĂ DE VALORILE CREȘTINE ȘI SLUJIREA APROAPELUI, MOTIVÂND PE ALȚII LA SLUJIRE.

În mijlocul durerii și devastării, iubirea creștină se manifestă în acțiuni concrete. Timp de zece zile, mai mulți studenți ai Universității Adventus din Cernica de la Programul de studii Asistență Socială, alături de reprezentanți ai personalului ADRA România, au participat în luna mai 2023, ca voluntari, în zona Hatay din Turcia, zonă afectată de cutremurul care a lovit Turcia și Siria în februarie 2023. Proiectul inițiat de Universitatea Adventus a primit sprijinul generos al Fundației Adventiste din Turcia și ADRA România.

Tinerii studenți au răspuns cu inimi pline de compasiune la nevoile comunității din regiunea afectată dur de consecințele dezastrului natural. Plecând de la convingerea că suntem chemați să fim ucenici în toate părțile lumii, să-i slujim pe alții, să fim agenți ai iubirii și milei lui Dumnezeu și să-i tratăm pe alții așa cum ar face Isus, ei și-au oferit timpul, resursele și dragostea lor pentru a aduce speranță și alinare celor care au suferit pierderi și traume. „Adevărat, adevărat vă spun că cine crede în Mine va face și el lucrările pe care le fac Eu; ba încă va face altele și mai mari decât acestea, pentru că Eu mă duc la Tatăl” (Ioan 14:12). Fiecare membru al echipei de voluntari a fost înzestrat cu daruri și abilități unice, iar împreună au devenit instrumente ale binecuvântării și vindecării în Hatay.

Misiunea lor a fost una amplă și complexă. Studenții și personalul ADRA au participat la acțiuni de distribuire a pachetelor cu produse alimentare și de igienă, încălțăminte pentru copii. Peste 750 de kituri au ajuns la familiile ale căror locuințe au fost distruse de cutremur, iar acum locuiesc în corturi sau containere. Ei au lucrat împreună cu autoritățile și comunitatea locală pentru a identifica și răspunde nevoilor urgente ale oamenilor din zonă.

În timp ce lucrurile materiale pot fi reconstruite treptat, rănilor emoționale și spirituale necesită o abordare sensibilă și plină de iubire. Voluntarii au dedicat timp pentru a-l petrece alături de per-

soanele lovite de tragedie, oferindu-le consiliere și ascultare activă. Prin prezența și încurajările lor, ei au adus speranță și au ajutat oamenii să înțeleagă că nu sunt singuri în lupta lor.

Valentina Sturzu, coordonatoarea proiectului, a fost impresionată de devotamentul și implicarea acestor studenți: „Consider că toate lucrurile au fost conduse de Domnul. Ei s-au dovedit a fi „omul potrivit la locul potrivit”. Deși la început am avut emoții cu ei, după câțiva kilometri de mers în mașină, mi-am dat seama că va fi bine. Sunt copii foarte buni și am fost mândră de ei. S-au adaptat, au făcut treabă bună, au fost flexibili, au răspuns pozitiv la provocări, au fost deschiși la lucruri noi, au fost responsabili și au lăsat o frumoasă impresie. Eu am învățat că, atunci când ai ezitări, Domnul aranjează lucrurile și poate pregăti surprize frumoase.

Produsele pe care le-am distribuit sunt destinate persoanelor ale căror case nu au fost distruse complet, însă nu mai pot fi locuite, putându-se prăbuși oricând. Planul este să fie dărâmate și reconstruite de către guvern, însă până atunci, oamenii locuiesc în corturi sau în containere. Am avut parte de ospitalitatea lor primind portocale și lămâi direct din copac, plus ceai și apă rece. Felicitări tuturor! A fost o plăcere și o binecuvântare pentru mine să lucrăm împreună”, a mărturisit Valentina Sturzu, director de Program ADRA România.

Prin acest proiect de asistență socială, universitatea noastră și partenerii săi, Fundația Adventistă din Turcia și ADRA România, am reiterat angajamentul față de valorile creștine și slujirea aproapelui. Aceste acțiuni exemplare îi inspiră și îi motivează pe alții să iasă din zona de confort și să se implice în misiuni umanitare, aducând speranță în mijlocul suferinței.

Tinerii voluntari au dovedit că au o credință vie și în mișcare. Ei au reprezentat în mod real iubirea și compasiunea lui Hristos în lumea noastră fracturată. Această experiență de voluntariat și slujire a însemnat mult mai mult decât un pro-

iect de studiu sau o călătorie în străinătate; a fost o ocazie de a trăi cu adevărat credința lor și a face o diferență semnificativă în viețile oamenilor. În continuare, puteți citi câteva impresii împărtășite de studenți la întoarcerea în campusul de la Cernica:

„Dacă ar fi să descriu toată experiența din Turcia în câteva cuvinte, cele mai potrivite ar fi: iubire, familie, unitate. Pentru că toți au observat și ne-au menționat că ne-am mișcat de parcă făceam asta de-o viață... Și contactul cu oamenii a fost ceva ce nu aș putea să uit vreodată, oameni care m-au îmbrățișat de parcă eram copilul lor... pur și simplu minunat!”

Cristina Mirea, studentă anul I, Asistentă socială

„Sunt fericită că am putut să vin în locul unde atâta suferință s-a abătut peste mii de persoane și că am putut cumva să le fac ziua mai frumoasă. Când ajuți pe cel în nevoie este întotdeauna o experiență care îți înmoaie inima, în același timp ai parte și de experiențe de neuitat.”

Aida Boldesco, studentă anul I, Asistentă socială

„Realitatea obiectivă pe care o cunoșteam înainte să vin aici a devenit subiectivă. Am fost impresionat de faptul că aici oamenii suferă din cauza lipsurilor, în timp ce noi venim dintr-un mediu unde avem tot ce trebuie. Deși situația lor este una foarte tristă, iar viitorul se întrezărește atât de întunecat, am văzut în ochii lor speranță. Încă îmi doresc să vizitez locurile prin care Dom-

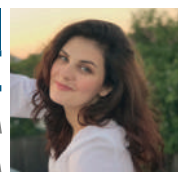
nul Isus a umblat când a fost pe pământ, dar prin această experiență am primit ceva mult mai de preț: am făcut ceva asemănător cu ceea ce a făcut El când S-a întrupat. El S-a amestecat printre oameni, a răspuns nevoilor lor, a stat de vorbă cu ei și i-a iubit. Ce aș putea să-mi doresc mai mult?”

Dorin Stoican, student anul II, Asistentă socială

„Experiența mea în Turcia ar putea fi definită într-un singur cuvânt: extraordinară. Am avut ocazia de a întâlni o cultură nouă și pentru prima dată am avut ocazia să părăsesc România. Cu puține emoții la început, ne-am acomodat instant și am lăsat o amprentă în inimile oamenilor ce au avut întâlnirea nefastă cu acest cutremur devastator. Ospitalitatea localnicilor a fost nemaipomenită pentru situația în care se aflau! Chiar dacă trăiau în condiții inconfortabile, în corturi, acest lucru nu i-a oprit niciodată să arate dragostea față de noi, prin lucruri simple făcute din truda lor (de la coșuri împletite, picturi, bunătăți tradiționale, ceai și apă). Iar gazdelor noastre le-am mângâiat inima și i-am scos puțin din rutina zilnică, aducând dragoste și bucurie în inimile lor. Niciunul dintre ei nu a putut rezista la despărțire, fiecare a arătat tristețe și lacrimi în felul său. Mulțumesc lui Dumnezeu pentru ocrotirea oferită, pentru experiențele învățate și pentru curajul oferit pentru părtășie, pentru schimbare!”

Emanuel Fetcu, student anul I, Asistentă socială

MOTIVARE ȘI INSPIRAȚIE LUIZA CAPOTA

**AM FĂCUT CEVA
ASEMĂNĂTOR CU
CEEA CE A FĂCUT
EL CÂND S-A ÎN-
TRUPAT. S-A AMES-
TECAT PRINTRE
OAMENI, I-A IUBIT.
CE AȘ PUTEA
SĂ-MI DORESC
MAI MULT?**

SĂ POȚI ADUCE MÂNGĂIERE ACOLO UNDE ESTE DURERE, SĂ ADUCI UN ZÂMBET ACOLO UNDE ESTE TRISTEȚE, SĂ ADUCI SPERANȚĂ ACOLO UNDE TOTUL PARE PIERDUT ESTE CEA MAI MARE DOVADĂ CĂ SUNTEM CU TOȚII COPII AI LUI DUMNEZEU ȘI CĂ BINELE EXISTĂ ÎN NOI.

„Această experiență pe care am avut-o în Hatay m-a învățat ce înseamnă să fii om pentru om. Mă bucur enorm pentru că am avut onoarea să le slujesc semenilor mei și să aduc o rază de speranță în inimile lor fragile și totodată pline de putere. Chiar dacă, de multe ori, parcă mi se îngrozeau ochii de teamă la vederea ruinelor rămase în urma cutremurelor și la miile de suflete aflate în nevoie, totuși prietenia și zâmbetele inocente ale acestor oameni îmi dădeau puterea necesară și dorința de a ajuta. De asemenea, am înțeles încă o dată puterea unității și impactul pe care îl are lucrul în echipă. Aici, am descoperit oameni minunați și devotați în activitatea lor, care pun suflet în tot ceea ce fac, ca pentru Dumnezeu.”

Adelina Ionescu, studentă anul II, Asistență socială

„Experiența trăită în Hatay a fost una deosebită. Ca echipă, am împărtășit experiențe și am devenit mai apropiați, iar munca de grup a fost apreciată. Familiile din Hatay la care am mers s-au bucurat de ajutorul oferit și ne-au tratat cu multă căldură, ospitalitate. Prietenii formate și lecțiile învățate aici au fost cea mai mare realizare.”

Silvica Drăgoi, studentă anul II, Asistență socială

„Pe fereastra cămăruței, noaptea, când priveai orașul, vedeai luminile grandioase ce încercau parcă să îngroape sau să ascundă durerea și suferința oamenilor. Ziua, însă, lucrurile stăteau cu totul diferit... doar zâmbetele copiilor sau ochii îndurați ai adulților mai reușeau să aducă un pic de viață în orașul-ruină. Să poți aduce mângâiere acolo unde este durere, să aduci un zâmbet acolo unde este tristețe, să aduci speranță acolo unde totul pare pierdut este cea mai mare dovadă că suntem cu toții copii ai lui Dumnezeu și că binele există în fiecare dintre noi. Un lucru e cert... pentru toți va fi un nou început!”

Nicoleta Boariu, studentă anul I, Asistență socială

Reacțiile organizatorilor din Turcia ne-au încurajat să ne gândim la o a doua echipă de voluntari care să se alăture fundației: „Vă mulțumim, dragilor, pentru slujirea minunată! Vă mulțumim pentru că ați trimis studenți minunați! Așteptăm a doua echipă de voluntari din România să ni se alăture” (Luis Eduardo Gomez Espinoza, coordonator Fundația Adventistă din Turcia). Colaborarea continuă și în viitor. O nouă echipă de voluntari se pregătește să plece în luna iulie 2023 către zona Hatay, pentru a continua eforturile de asistență și oferirea de sprijin familiilor în suferință.

Acest proiect umanitar reprezintă o amintire vie și profundă a puterii și impactului pe care credința creștină le poate avea în lumea noastră. Sperăm că exemplul acestor tineri va continua să îi încurajeze și să îi inspire pe alții să își dedice viețile lor slujirii aproapelui și extinderii iubirii divine în lume. „Dar cine are bogățiile lumii acesteia și vede pe fratele său în nevoie și își închide inima față de el, cum rămâne în el dragostea de Dumnezeu?” (1 Ioan 3:17) „Să nu obosim în facerea binelui, căci, la vremea potrivită, vom secera, dacă nu vom cădea de oboseală” (Galateni 6:9).

Studentii universitari înțeleg că învățarea și slujirea nu se limitează doar la granițele țării lor. Tinerilor curajoși și deschiși la explorare care s-au implicat în proiectul din Turcia li se alătură și alți colegi de la specializări diferite. În Austria (2023), studenții de la Programul de studii Teologie pastorală au avut o oportunitate unică de a asista și de a învăța despre activitățile unei biserici adventiste din diaspora. Această experiență i-a adus mai aproape de comunitatea creștină internațională și le-a oferit o perspectivă profundă asupra diversității culturale și a provocărilor spirituale cu care se confruntă Biserica Adventistă într-un mediu diferit.

În Spania (2022), studenții de la Pedagogia învățământului primar și preșcolar au avut privilegiul de a vizita campusul adventist din Sagunto și de a participa la orele ținute acolo de către profesorii locali. Prin această experiență, ei au avut ocazia să îmbine teoria cu practica și să învețe din metodele de predare inovatoare utilizate într-un mediu educațional internațional. Într-o lume din ce în ce mai interconectată, aceste experiențe au încurajat tinerii noștri să privească dincolo de propriile așteptări și să se angajeze în slujire și învățare în medii diverse. Prin participa-

rea la proiecte de mobilitate internațională, acești tineri au dobândit nu doar cunoștințe și abilități academice, ci și înțelepciune și sensibilitate culturală. Ei devin agenți ai schimbării și ai iubirii în lumea noastră globalizată.

Proiectele de mobilitate și practică continuă în acest an la Universitatea Adventus și cu alte destinații, cu scopul implicării studenților și cadrelor didactice în diferite Departamente ale Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea. Cei care merg în mobilitate nu sunt toți adventiști, dar la întoarcere sunt atașați de valorile noastre. S-au format deja grupele de studenți care vor pleca în Spania (tabără de muzică), Germania (Camporeea internațională de exploratori – Divizia Inter-europeană), Ungaria (Camporeea internațională de exploratori – Divizia Trans-Europeană), Peru (proiect misionar). Pentru anul următor, vom explora noi oportunități de învățare și slujire internațională.

Îi încredințăm pe studenții noștri în mâna lui Dumnezeu pentru ocrotire și îndrumare, dar mai ales ne rugăm ca El să sporească experiența lor în așa fel încât rezultatele să fie maxime. Vă invităm, de asemenea, să îi sprijiniți în rugăciune, astfel încât viețile lor și ale celor din jurul lor să fie transformate pentru veșnicie.

Să fii ca El, printre altele, înseamnă să fii orientat către oameni, către cei din jurul tău, să privești dincolo de circumstanțele tale, să întinzi o mână pentru a atinge mâna altei persoane, pentru a face din această lume un loc mai bun, dacă putem. Filozoful danez Søren Kierkegaard a fost cel care a spus: „Ușa fericirii se deschide în afară, spre cei din jur.” Iată un gând potrivit și pentru noi. În fiecare zi suntem chemați să adăugăm ceva la binele pe care suntem chemați să-l înfăptuim. ■

Luiza Capotă, manager de proiect, Universitatea Adventus

SĂ FII CA EL ÎNSEAMNĂ SĂ FII ORIENTAT CĂTRE OAMENI, CĂTRE CEI DIN JURUL TĂU, SĂ PRIVEȘTI DINCOLO DE CIRCUMSTANȚELE TALE, SĂ ÎNTINZI O MÂNĂ PENTRU A ATINGE MÂNA ALTEI PERSOANE, PENTRU A FACE DIN ACEASTĂ LUME UN LOC MAI BUN, DACĂ PUTEM.

FIRUL ROȘU CARE STRĂBATE CARTEA APOCALIPSA (I)

Există o mulțime de fire de aur pe care se însăilează în succesiunea lor capitolele și subiectele cărții inspirate Apocalipsa. Unii interpreți consideră că firul roșu ar fi închinarea: închinarea adevărată în contrast cu închinarea falsă. Alt fir roșu ar putea fi prezentarea profetică a itinerarului bisericii creștine de-a lungul secolelor, de la biserica primară – biserica mireasă – până la revenirea în slavă a Mirelui ei.

Dar oare din punctul de vedere al lui Dumnezeu, care ar putea fi interesul Său major în privința prezentării desfășurării evenimentelor viitoare, un obiectiv major care să îndeplinească toate aceste fire separate într-o adevărată „funie roșie” călăuzitoare?

Nu cred că poate fi un obiectiv mai important pentru Dumnezeu decât să urmărească împlinirea exactă și plenară a planului mântuirii, care întrunește toate obiectivele Sale pentru omenire, care este o expresie a iubirii, a înțelepciunii și puterii Sale, toate trei la cote infinite, ca oricine să ajungă din nou la constatarea plină de fascinație a profetului Isaia:

„Doamne, Tu ești Dumnezeul meu; pe Tine Te voi înălța! Laud Numele Tău, căci ai făcut lucruri minunate; planurile Tale făcute mai dinainte s-au împlinit cu credincioșie” (Isaia 25 :1).

O formă concretă ilustrativă, intuitivă a acestui plan este legea ceremonială. Ea a pornit ca o lecție-model, ținută chiar de Dumnezeu, cu prima jertfă a mielului la poarta Paradisului, oferindu-le lui Adam și Evei haine din pielea mielului, în locul hainelor confecționate de ei din frunze de smochin, simbol atât de elocvent al hainelor neprihănirii în locul soluțiilor ineficiente ale omului. Apoi, acest element simbolic de bază, jertfa mielului, a fost amplificat prin legea ceremonială. Ea este de fapt o profecie în imagini, comunicată poporului Israel în timpul Exodului, prezentând la nivelul înțelegerii lor tot planul mântuirii. Chiar și cortul întâlnirii, cu subîmpărțirile sale, cu tot mobilierul său, cu serviciile ceremoniale, este o miniatură a acestui uriaș plan. Tot din acest plan fac parte și cele șapte sărbători ceremoniale anuale, care sunt o evidențiere ilustrativă profetică a șapte evenimente majore în cadrul planului de mântuire. Toate aceste sărbători urmau să se îndeplinească doar în timpurile Noului Testament. Doar celebrarea lor a încetat în urma morții pe cruce a Domnului Isus Hristos (deoarece implică aducerea de jertfe animale), dar mesajul lor este perpetuu.

Ce ar putea fi mai interesant de urmărit în desfășurarea evenimentelor istoriei, decât această împlinire exactă a planului divin pe un Pământ unde Dumnezeu a permis ca pomul cunoștinței binelui și răului să-și aducă toate roadele și efectele distructive, atât în om, cât și în afara lui, în conformitate cu alegerea omului și a principiului liberului-arbitru? În felul acesta, așa cum știm, planeta noastră a devenit totodată lotul experimental unde i s-a permis lui Satana să dovedească posibilitatea obținerii unei bunăstări superioare celei care constă în ascultarea deplină de Dumnezeu, de legile și principiile Sale. Tocmai de aceea, Pământul nostru a fost năpădit de tot felul de religii, ideologii, filozofii, de o mulțime de structuri organizatorice diferite, care în timp ce înălțau un singur om – mai ales cele ale ierarhiilor piramidale – până la rangul de divinitate (parcă adevărind promisiunea inițială a șarpelui: „Veți fi ca Dumnezeu”), transformau restul maselor de oameni în robi servili, meniți să aducă la îndeplinire visurile și ifosele acestor „zeități”. Eșecul lamentabil al tuturor acestor experimente nu este decât o confirmare a concluziei repetate a cărții Ecclesiastul: „Totul este deșertăciune și goană după vânt”, adică tot ce este *sine Deo* (fără Dumnezeu) este supus caducității. Deși pare că nici omenirea, în toate aceste încercări, nu și-a epuizat inventivitatea și nici resursele de putere pentru a le implementa, totuși acum, la finalul istoriei, se vede tot mai mult oboseala, erodarea optimismului, lipsa tot mai mare a idealurilor morale de valoare. În mentalitatea generală apare o atitudine compensatorie, un „laissez faire, laissez passer” („treacă-meargă”) pentru că și așa nu poți face nimic. Este adevărat că mulțimea ruinelor, a eșecurilor trecutului, nu este la vedere, pentru că mereu „noul” a reușit să recicleze molozul lor și să-l integreze în structurile noi, dar totuși cicatricile rămân și istoria a păstrat și cicatricile în analele ei. Dar pe același Pământ, Dumnezeu Își construiește Templul Său pe singurul punct de sprijin sigur de pe Terra, pe Domnul Isus Hristos.

„De aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată, pun ca temelie în Sion o piatră, o piatră încercată, o piatră de preț, piatră din capul unghiului clădirii, temelie puternică; cel ce o va lua ca sprijin nu se va grăbi să fugă” (Isaia 28:16).

Înainte de a intra în edificiul Apocalipsei, ne vom referi pe scurt la modul în care a început și continuă construirea Templului lui Dumnezeu.

Construirea Templului

„Și să-i spui: «Așa vorbește Domnul oștirilor: 'Iată că un om al cărui nume este Odrasla va odrăsli din locul lui și va zidi Templul Domnului. Da, El va zidi Templul Domnului, va purta podoabă împărătească, va șede și va stăpâni pe scaunul Lui de domnie, va fi preot pe scaunul Lui de domnie și o desăvârșită unire va domni între ei amândoi'»” (Zaharia 6:12,13).

Cartea profetului Zaharia este singura carte a Vechiului Testament care face referire la „sfatul păcii” care a avut loc între Persoanele Dumnezeirii cândva, în veșnicia trecută, când a luat naștere planul mântuirii, pe care apostolul Pavel îl numește în mai multe epistole „taină”: „Taina ținută ascunsă din veșnicii și în toate veacurile, dar descoperită acum sfinților Lui” (Coloseni 1:26).

Conform acestui plan „un OM” cu numele de „Odrasla” avea misiunea de a zidi Templul Domnului. Ne dăm seama numaidecât că este vorba de Domnul Isus în timpul întrupării Sale.

„Apoi, o Odraslă va ieși din tulpina lui Isai și un Vlăstar va da din rădăcinile lui” (Isaia 11:1).

Însă în tot timpul activității Sale pământești, Mântuitorul nu a construit niciun fel de templu în înțelesul propriu-zis al cuvântului, dar a zidit Templul Domnului în altă privință, în două sensuri mult mai importante decât dacă ar fi construit un alt templu material.

Domnul Isus a construit un „templu viu” din pietre vii, din oameni renăscuți din apă și din Duh. Am putea spune că de fapt este un templu construit din temple mici, deoarece fiecare credincios este un templu viu în care locuiește Duhul Sfânt. Un asemenea templu nu poate fi distrus în primul rând datorită susținerii sale, dar și pe motivul că încercările de a-l distruge s-au dovedit mereu ca fiind de fapt o diseminare a bisericii. Unde ajungeau, fiind prizoniți și alungați, creștinii înființau alte biserici creștine.

Cea de-a doua modalitate prin care Domnul Isus a construit Templul Domnului, constă în faptul că El a împlinit prin viața Lui mesajul simbolic, profetic, pe care îl reprezintă atât cortul întâlnirii, cât și Templul de mai târziu.

Domnul Isus a amintit această analogie cu o ocazie când iudeii cereau insistent din partea lui un semn:

„Drept răspuns, Isus le-a zis: «Stricați templul acesta și în trei zile îl voi ridica.» Iudeii au zis: «Au trebuit patruzeci și șase de ani ca să se zidească Templul acesta, și Tu îl vei ridica în trei zile?» Dar El le vorbea despre templul trupului Său” (Ioan 2:19-21).

Cele trei subîmpărțiri ale sanctuarului reprezintă cele trei faze importante din activitatea Domnului Isus:

- Curtea, partea vizibilă a sanctuarului, cu cele două mobilierie: altarul și ligheanul, reprezintă cei trei ani și jumătate de activitate publică ai Domnului Isus, marcați de cele două evenimente majore: botezul Domnului Isus la începutul activității Sale și jertfa pe cruce, care reprezintă finalul activității Sale pământești.
- Sfânta reprezintă etapa următoare a activității Mântuitorului de la înălțarea Sa la cer și până la anul 1844, timp în care Domnul Isus a susținut hrănirea spirituală (reprezentată prin masa cu pâinile), a mijlocit în favoarea ascultării rugăciunilor (altarul tămâierii) și a susținut lucrarea de mărturisire creștină față de semenii (reprezentată de sfeșnicul de aur).
- Sfânta Sfintelor reprezintă etapa judecății de cercetare începută în anul 1844, care va fi urmată de a doua venire în slavă a Domnului Isus. În cadrul acestei etape, rolul Domnului Isus este mijlocirea în favoarea celor care au renunțat la trăirea în păcat, în virtutea meritelor Sale.

Tocmai de aceea, în cartea Apocalipsa se găsesc numeroase referințe la Templul ceresc. ■

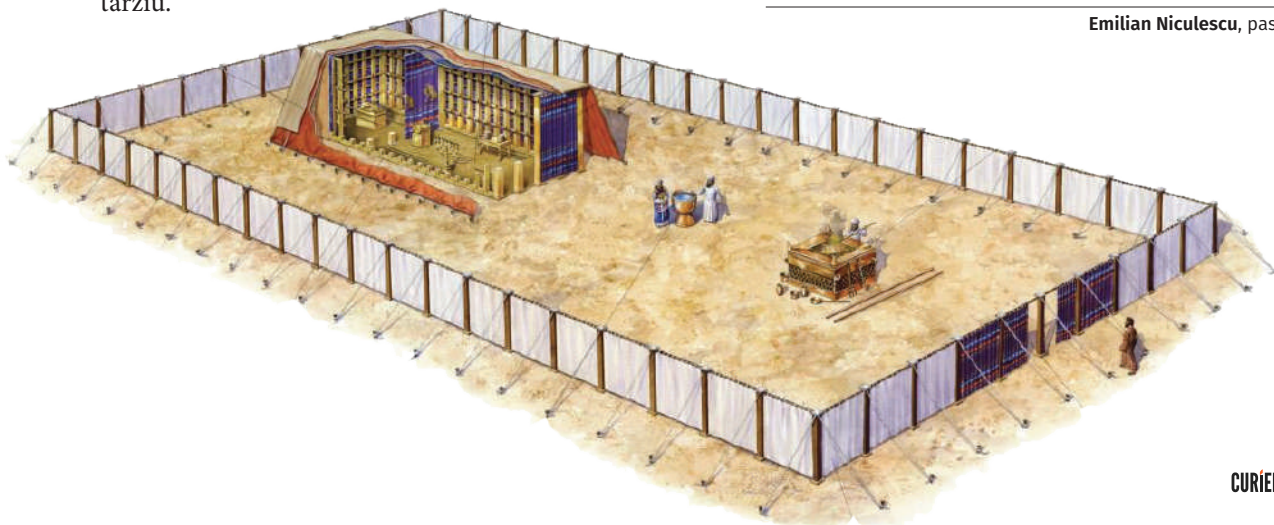
(Va urma)

**PLANUL
MÂNTUIRII
EMILIAN
NICULESCU**

**NU CRED CĂ POATE
EXISTA UN OBIECTIV
MAI IMPORTANT PEN-
TRU DUMNEZEU DECÂT
SĂ URMĂREASCĂ ÎM-
PLINIREA EXACTĂ ȘI
PLENARĂ A PLANULUI
MÂNTUIRII.**

Emilian Niculescu, pastor pensionar

„MÂNIAT PE FEMEIE”

Capitolul 12 din Apocalipsa este poate cea mai lungă cronică existentă în Biblie și în afara ei. În ea găsim relatarea unui război care a avut loc în cer înainte de facerea Pământului.

Se arată că balaurul, așa cum a devenit heruvimul Lucifer prin răzvrătire împotriva lui Dumnezeu, a făcut propagandă mincinoasă printre îngeri, corupând și atrăgând o treime din ei împotriva Creatorului lor și declanșând războiul care a urmat, soldat cu expulzarea de acolo a infidelilor (versetele 3-9).

Cronica din acel capitol continuă cu activitatea pe pământ a „balaurului celui vechi, numit Diavolul și Satana, acela care înșală întreaga lume” (versetul 9). Așa cum ne este

raportat la începutul Bibliei, amăgitorul a reușit un pas mai departe, atrăgându-i în păcat pe Eva și pe Adam, primele două ființe omenești create de Dumnezeu aici și din care a rezultat o imensă omenire decăzută.

Însă încercarea de a-i face pe oameni aliați ai lui, ca pe îngerii căzuți, a eșuat parțial, pentru că Dumnezeu a promis că va inspira o vrăjmașie între ei și inamicul înșelător (Geneza 3:15).

Apocalipsa 12 vine și cu partea luminoasă a lucrurilor. De fapt, începe cu descrierea bisericii lui Hristos, prezentată ca „o femeie învăluită în soare, cu luna sub picioare și cu o cunună de douăsprezece stele pe cap” (versetul 1). Se arată mai târziu că un Copil de parte bărbătească S-a născut pe pământ din femeie, iar Acesta a ajuns în final la tronul lui Dumnezeu.

Este vorba despre Mântuitorul. Dinainte de nașterea Lui a încercat balaurul să-L extermine, dar cerul nu a îngăduit lucrul acesta. Fiul omului a părăsit planeta, lăsând în urmă lucrarea mântuitoare pe care o urzise și care avea să fie propovăduită de biserica întemeiată de El.

Biserica este „învăluită în soare”, adică în lumina Evangheliei Noului Testament, emanată de la Soarele Neprihănit; are „luna sub picioare”, deci veacurile dinaintea venirii Salvatorului, cu simbolistica umbră a Vechiului Testament; apare cu „o cunună de douăsprezece stele pe cap”, evident temelia doctrinară și organizatorică apostolică. În felul acesta, biserica Domnului își bazează credința și propovăduirea pe întreaga Scriptură.

Când i-a scăpat Acela pe care Îl ura de moarte și împotriva căruia luptase în cer, balaurul s-a legat de femeie, de trupul lui Hristos, de biserica Lui credincioasă, pe care a prigonit-o până la martiraj. Dar victoria nu este a balaurului, ci a celor aliniați în urma lui Mihail, marele Învingător: „Ei l-au biruit prin sângele Mielului și prin

cuvântul mărturisirii lor și nu și-au iubit viața chiar până la moarte” (versetul 11).

Mânia balaurului se intensifică pe măsură ce trece timpul, până la urmă el făcând război împotriva rămășiței femeii, adică a grupului de credincioși care-L mărturisesc pe Hristos în faza finală a istoriei omenirii. Război total și mondial împotriva rămășiței. Mâniat pe femeie a fost întotdeauna și întotdeauna i-a făcut rău și a încercat să o anihileze, dar acum, la sfârșit, el face război împotriva ultimei generații din existența femeii.

De ce? Din foarte multe motive, dintre care vom aminti două: (01) ei păzesc poruncile lui Dumnezeu; (02) țin, sau au, mărturia lui Isus Hristos. Această mărturie este identificată în Apocalipsa 19:10 ca fiind „duhul prorociei” sau, în alți termeni, „spiritul profeției”.

Nu e nevoie de prea multe explicații. „Poruncile lui Dumnezeu sunt Cele Zece, care formează Legea Morală, sau Decalogul. Dar de ce face război rămășiței pe acest motiv? Ce îl deranjează, când orice formă de „creștinism” acceptă ceva din Decalog? Este porunca a patra, porunca sabbatului, singura care funcționează drept sigiliu dumnezeiesc, pentru că în ea se află: numele Său – „Domnul” – , titlul Său – „Creatorul” –, domeniul suveranității Sale – „cerul și pământul”.

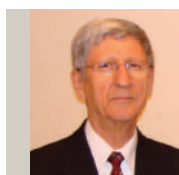
Acest semn divin este acceptat de Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea și promovat de ea în toată lumea. Eliminarea sabbatului îi ține pe oameni în întuneric cu privire la Creator și originea omenirii, expunându-i la semnul fiarei, sabbatul fals, omenesc, inspirat de Satana. Cum să iubească el asemenea oameni care refuză categoric să i se supună?

Și de ce îi urăște, de ce le face război pentru că „țin mărturia lui Isus Hristos”? Gândiți-vă la toate scrierile profetice ale timpului nostru, cum arată ele lucrarea lui Dumnezeu de la începuturi până acum și până la sfârșit, cum dezvăluie vrăjmașia dintre Hristos și Satana. Dar Satana e înfuriat în cel mai mare grad pentru că această biserică are și răspândește cartea *Tragedia veacurilor*, unde sunt demascate cursele lui, mai ales cum va amăgi el lumea în viitor și cum va triumfa iubirea lui Dumnezeu.

Nimic nu urăște el mai mult decât sabbatul și lumina profetică revelată acum la sfârșitul timpului. Și pe cei care trăiesc și propagă adevărurile dumnezeiești.

Dar avem nădejde: „Tăria noastră nu-i de-ajuns / și-am fi răpuși pe dată, / Dar pentru noi luptă Isus, / El duce lupta toată. / Și-ntrebi tu cine-i El? / El e Emanuel, / e Domnul Sabaot / și Dumnezeu a tot: / El e biruitorul!” (Imnul „Cetate tare-i Dumnezeu”, 144 în *Imnuri creștine*, ediție veche). ■

Pastor Ștefan Radu, doctor în Teologie

**BIRUITORII ÎN-
TUNERICULUI**
**ȘTEFAN
RADU**

„MIE MI LE-AȚI FĂCUT!” (MATEI 25:40)

Prima mea experiență cu lucrarea din penitenciare a fost cu mulți ani în urmă. După Revoluția din 1989, într-una din revistele *Adventist Review*, abonament pe care îl primeam cadou de la rudele mele, cineva din Statele Unite a scris că dorește să primească scrisori. I-am scris și mi-a răspuns. Era vorba despre un deținut din penitenciarele din Statele Unite, condamnat pe viață.

Povestea lui era următoarea: într-o criză de gelozie își omorâse soția, iar pe urmă a încercat să se sinucidă, dar a fost salvat. Încercarea de sinucidere a fost considerată un motiv de atenuare a pedepsei, trecând de la scaunul electric la condamnare pe viață. Am corespondat un timp cu el.

Am înțeles că și în Statele Unite exista și probabil există, în Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea, un departament pentru lucrarea din penitenciare. Deținutul a urmat studii biblice cu un pastor american, după care s-a și botezat.

Am pierdut legătura cu el și anii au trecut. Au fost și ani cu puțină slujire, dar și cu mai multă slujire din partea mea. La un moment dat, m-am gândit că pe toate le-am încercat, numai lucrarea din penitenciare nu.

Inutil să amintesc că e-mailul meu și ale altora din biserica mea, dornici să participe la această lucrare, au

zăcut peste un an în laptopul cuiva cu răspundere. Sper să nu cenzurați afirmația. Oricum *timingul* lui Dumnezeu este perfect!

A sosit și momentul să intru la Penitenciarul Jilava pentru prima vizită. Îmi amintesc și acum că o soră din grupul care mergea regulat mi-a zis: „Când o să prindeți gustul, nu veți mai putea să renunțați!”

După prima vizită, aproape toți frații din biserică m-au întrebat: „Cum a fost?” Am răspuns: „Fără nicio exagerare, m-am simțit ca la Școala de Sabat.”

Se studia pe atunci cartea *Parabolele Domului Isus* – ediția pentru penitenciar. Instructorul întreba, iar deținuții răspundeau. Participanți mulți.

Merg și acum, în ciuda faptului că unii frați din biserică sunt ironici. Mi-am propus să particip inițial două sabaturi pe lună, apoi, un sabat pe lună. În perioada pandemiei, în Conferința Muntenia s-a lucrat și pe zoom. Perioada aceea a fost o mare bucurie și binecuvântare pentru deținuți.

Doresc să închei aici scurta prezentare, amintind că tuturor ni s-a dat talantul **influență**. Îl putem folosi în bine sau în rău. Toți îi influențăm, fără să ne dăm seama, pe cei din jurul nostru.

Cu siguranță, Domnul Isus nu va rămâne dator pentru tot ceea ce ne străduim să facem pentru lucrarea Lui. Să nu uităm că El ne zice fiecăruia dintre noi: „Ai grijă de el și orice vei mai cheltui, îți voi da înapoi la întoarcere” (Luca 10:35). ■

IREZISTIBILA CHEMARE

ÎMI AMINTESC ȘI ACUM CĂ O SORĂ DIN GRUPUL CARE MERGEA REGULAT MI-A ZIS: „CÂND O SĂ PRINDEȚI GUSTUL, NU VEȚI MAI PUTEA SĂ RENUNȚAȚI!” ȘI AȘA A FOST.

Madry Măscă, voluntar ASUP, București

SCURTĂ INCURSIUNE ASUPRA INIMII OMENEȘTI ȘI A RENAȘTERII EI (I)

Studiul acesta se ocupă de viața interioară a ființei umane (de emoții, sentimente, amintiri emoționale, cu alte cuvinte, de inima omului).

„Și pacea lui Dumnezeu, care întrece orice pricepere, vă va păzi inimile și gândurile în Hristos Isus” (Filipeni 4:7).

Rezumat

Dacă psihicul oricărui om, la nivel automatic, ar declanșa o emoție de bucurie atunci când un coleg sau un competitor are același succes, sau chiar mai mult succes decât el însuși, acest lucru ar avea un efect incalculabil de bun asupra societății, asupra familiilor și asupra relațiilor sociale în general. În mod natural, creierul omului produce o emoție de invidie (mai mult sau mai puțin intensă, chiar imperceptibilă) atunci când un altul are mai mult succes decât el și, înainte ca emoția să fie conștientizată de partea rațională a psihicului, pentru a fi acceptată sau inhibată, are deja efect asupra organismului. În mod asemănător, reacționează în fața provocărilor cu mânie, în fața nereușitelor cu frustrare, la ironie sau agresivitate cu ostilitate, violență sau frică. Ființa umană reacționează emoțional în fața stimulilor, în mod automat sau semiautomat, înainte de a ajunge să reacționeze rațional.

De asemenea, aproape toate reacțiile inimii omului (simțămintele, emoțiile) au o natură hedonistă și sunt determinate (declanșate) de un mecanism cerebral egocentric și automatic. Iar dacă conștiința sau gândirea, care reprezintă etajul superior al psihicului uman, poate frâna tendințele nepotrivite ale emoțiilor, totuși nu poate evita apariția acestora. Această realitate de multe ori ne motivează, ne energizează sau dă impuls minții și organismului nostru spre acțiuni ale mâniei, frustrării, spre conflicte deschise, vorbe agresive, violență, competiție sau chiar planuri de răzbunare, dacă rațiunea nu depune eforturi să suprimă aceste emoții.

Și totuși, chiar odată suprimate și îndepărtată influența lor asupra comportamentului, efectul

emoțiilor rămâne asupra propriului organism. Memoria lor se fixează în psihicul uman și condiționează reacțiile viitoare. Procesul acesta se produce în fiecare persoană de când rasa umană a rupt unitatea ei cu Dumnezeu. Propunerea studiului de față este revenirea la dragoste și pace, la o natură emoțională sănătoasă, prin unirea și dependența de Dumnezeu, în ciuda geneticii care ne predetermină la o etică alterată din cauza amprentei generațiilor care au trăit înaintea noastră fără Dumnezeu.

O scurtă clarificare

Studiul de față încearcă să stabilească rolul emoțiilor și efectul lor asupra vieții individului, în relația lui cu oamenii și cu Dumnezeu. Nu este intenția acestui studiu să creeze o delimitare între mintea sau judecata rațională a omului și partea lui emoțională sau afectivă, în limbaj comun (depinzând de cultură) numită inimă. Această delimitare nu există. Emoțiile, care sunt prima și principala sursă motivațională a tuturor acțiunilor umane, sunt inseparabil împletite cu gândirea logică și cu voința, care reprezintă factorul decizional. Ele (logica și emoția) se influențează reciproc. Emoțiile (sau sentimentele, care nu sunt altceva decât emoții stabile, cristalizate și conștientizate) stimulează gândirea într-o anumită direcție. Gândirea astfel influențată se poate opune sau nu, dar niciodată nu va putea evita apariția manifestărilor emoționale, ci doar le poate frâna.

Gândirea, la rândul ei, poate trezi emoții noi sau retrezi emoții arhivate în memoria emoțională. (Așa de pildă, când ne amintim de o persoană plăcută care ne simpatizează, vom fi încălziți de o emoție de bucurie și satisfacție. Emoțiile simțite alături de această persoană au creat amintiri pe care le reținem când ne aducem aminte de ea sau când o reîntâlnim). De aceea, studiul de față nu separă gândirea de trăirea emoțională, dar se va concentra totuși spre trăirea emoțională.

Emoțiile sunt capacități, reacții ale creierului uman, care transmit impulsuri prioritare și acti-

PROPUNEREA STUDIULUI DE FAȚĂ ESTE REVENIREA LA DRAGOSTE ȘI PACE, LA O NATURĂ EMOȚIONALĂ SĂNĂTOASĂ, PRIN UNIREA ȘI DEPENDENȚA DE DUMNEZEU, ÎN CIUDA GENETICII NOASTRE CARE NE PREDETERMINĂ LA O ETICĂ ALTERATĂ DIN CAUZA AMPRENTEI PĂCATULUI.

vează întreaga ființă. Emoția energizează corpul, schimbă expresia feței și pregătește organismul pentru acțiune. (Ex: Teama face să crească pulsul, conduce energia spre musculatură. Bucuria relaxează, reduce stresul și predispune, sau motivează organismul la o activitate echilibrată.)

Emoțiile constituie motorul ființei umane. Partea logică a creierului (gândirea) identifică, analizează, canalizează, stimulează sau frânează emoțiile. Organismul reacționează sub acțiunea unei emoții, prin reflexe inconștiente, automate, dar și prin acțiuni conștiente. Odată conștientizate, emoțiile sunt frânate de voință, în funcție de credințele și interesele individului sau susținute prin planuri de acțiune. Gândirea definește, conștientizează și planifică, dar emoția motivează sau motorizează creierul, sistemul somatic, sistemul endocrin și, ca urmare, întreg organismul. Iar lucrul acesta se repetă la orice acțiune umană.

Importanța emoțiilor este vitală precum motorul pentru o mașină și, chiar dacă are nevoie de o direcție, de senzori și aparate de control sau de o centrală electronică capabilă să coordoneze toate abilitățile mașinii, ceea ce face să se miște autovehiculul este totuși motorul. Chiar și Isus ne spune: „Căci din prisosul inimii vorbește gura” (Matei 12:34). Emoțiile ne împing la acțiune, uneori chiar împotriva a ceea ce ni se pare corect. Căutăm într-o mare proporție ce ne place, urmărind ceea ce ne impactează pozitiv, visăm la ceea ce atrage, iubim ceea ce ne convine. Este natural să fie așa. Gândirea logică poate controla. Educația, chiar și cea mai spartană, poate suprima emoții, poate devia importanța și energia lor, poate disciplina până la reușite incredibile emoții ca teama, frustrarea și uneori orgoliul. În același timp, chiar viața spartană va fi motivată de emoții ca: satisfacția controlului asupra propriei persoane, satisfacția sau infatuarea puterii și mândria disimulată a reușitei în competiții.

Emoțiile și efectul lor în viața omului, de asemenea, constituie frumosul vieții, culoarea ei. Fără bucurie sau frică, viața este de neconceput. Ele (emoțiile) stârnesc fapte mari, idei, proiecte, stimulează în mod evident creativitatea și memoria, dar, în același timp, tot ele stârnesc conflicte, războaie sau crime. Emoțiile sunt izvorul de creație al artiștilor și emoțiile de tot felul produc artă. Avem emoții primare (teama, dezgustul, tristețea, bucuria, surpriza și mânia) cu care ne naștem și emoții secundare (rușinea, vinovăția, mândria, gelozia, aroganța), care apar în jurul vârstei de 2-3 ani. Unele sunt spontane,

și acestea sunt în special emoțiile primare (reacții inconștiente), sau semiconștiente cum sunt: gelozia, bucuria, aroganța, iar altele, conștiente ca: rușinea, vinovăția și mândria. Principalele reacții emoționale nu depind de voința noastră, ci pur și simplu se produc în mod automat. Acțiunea decizională a voinței este aceea de a frâna, sau de a porni la acțiune în urma reacției emoționale.

Nu putem controla apariția anumitor emoții. Le putem frâna, dar nu putem face să nu se declanșeze. Așadar, suntem expuși unei lupte permanente între ce simțim și ce gândim (dacă acestea două nu sunt de acord una cu cealaltă și de multe ori nu sunt). Poate apărea, și în mod frecvent apare, o dihotomie între gând și simțire, între ce înțelegem cu mintea (analiză rațională, logică) și ce dorim cu inima. Ex: „...după omul dinăuntru îmi place legea lui Dumnezeu, dar văd în mădulele mele o altă lege, care se luptă împotriva legii primite de mintea mea...” (Romani 7:22-23). Despre acest element din natura umană, de care devenim conștienți în urma cunoașterii lui Dumnezeu, vom trata în cele ce urmează.

Emoțiile conferă autenticitate

Orice faptă bună făcută cu o bază emoțională contrarie nu este autentică. Dacă zâmbim frumos unui om, dar îl urâm, nu este decât o zângănire falsă. O faptă este autentică atunci când este susținută de o simțire emoțională congruentă cu ea, ce antrenează conștiința. În felul acesta, emoțiile conferă autenticitate faptelor. „Și chiar dacă mi-aș împărți toată averea pentru hrana săracilor... și n-aș avea dragoste, nu-mi folosește la nimic” (1 Corinteni 13:3). Bineînțeles că dragostea implică mai mult decât o simplă emoție.

Suntem ceea ce gândim sau ceea ce simțim?

Toată această gamă de emoții sau sentimente stabile (care nu sunt altceva decât emoții repetate, memorate, ce se activează când suntem în prezența unui om, plan, strategie, animal sau obicei) fac posibilă acțiunea sau ne motivează la acțiune. Ele dotează organismul cu energie (hormoni, puls sanguin, redirectionarea circulației sanguine, temperatură corporală, impuls muscular) și toate împreună cu memoria lor formează inima noastră. „Căci unde este comoara voastră,

RECĂSTIGAREA IDEALULUI GABRIEL NAN

**EMOȚIILE ȘI EFECTUL
LOR ÎN VIAȚA
OMULUI CONSTITUIE
FRUMOSUL VIEȚII,
CULOAREA EI UNICĂ.
FĂRĂ BUCURIE SAU
FRICĂ, VIAȚA ESTE
DE NECONCEPUT.
ELE STÂRNESC FAPTE
MARI, IDEI, PROIECTE,
STIMULEAZĂ
CREATIVITATEA ȘI
MEMORIA.**

acolo este și inima voastră” (Luca 12:34), spune Isus și remarca Lui afirmă, de fapt, că iubim micile noastre tezaure, simțim pasiune pentru ele, ne identificăm cu ele, pentru că acolo am lăsat truda și efortul nostru (ceea ce definește o acțiune hedonistă).

Inima reprezintă ce simțim. Chiar dacă cu gândul putem înțelege că ar fi mai bună o altă direcție, de cele mai multe ori înclinăm spre ceea ce iubim, sau spre ceea ce ne dă satisfacție. Ceea ce gândim reprezintă în general ceea ce am experimentat și ceea ce am învățat, sau planurile noastre de acțiune. Ceea ce gândim va educa, va restructura ceea ce simțim. Va selecționa emoțiile, le va da o formă logică și matură, însă ele vor rămâne totuși la baza oricărei acțiuni (emoțiile existente, sau previziunea apariției lor ca recompensă în urma unei acțiuni). Ceea ce simțim, acceptat în mare proporție de conștiință, este ceea ce suntem în plan intim. Dacă conștiința nu acceptă ceea ce iubim, ceea ce ne sperie, sau ceea ce simțim în general, menținem încă un conflict interior de care suntem sau nu conștienți, care ne poate produce daune ori dezechilibru psihic. Aceste două lucruri, emoția și gândirea logică, se influențează reciproc, însă rezultanta lor este în general congruentă cu ceea ce simțim și constituie ceea ce suntem în mod real.

Emoția, calitate sau debilitate?

A acordat Isus importanță sentimentelor și emoțiilor noastre, am fost creați cu ele, sau El le consideră o deviere a naturii cu care la început am fost creați? Mântuitorul Și-a exprimat de multe ori preocuparea pentru ce simte omul. „Nu plânge”, spunea adesea. „Nu vă temeți...” „Milă doresc nu jertfe...” „Bucurați-vă...” Iar parabola samariteanului milos, povestită de Isus, este bazată pe emoția de milă a samariteanului, care-l determină la acțiune. Omul simte milă pentru cel rănit, nu doar analizează logic situația. Simte o milă altruistă. O analiză doar logică l-ar fi condus la depărtarea grăbită de zona aceea. Aici însă în mod clar ni se arată autenticitatea binelui făcut, pentru că pornește dintr-o inimă miloasă care merge chiar împotriva logicii. Să-i faci bine unui iudeu care te disprețuiește nu e o balanță contabilă prea avantajoasă din punct de vedere logic.

Mila, ca emoție, este simțită de samaritean, apoi înțeleasă și susținută de gândire. Cu gândul se fac planurile de acțiune, în felul acesta mila devenind ceva conștient, dorit, acceptat, care nu rămâne doar un impuls emoțional trecător. Gândirea trece de partea simțirii în cazul amintit, chiar dacă eul are de pierdut, astfel sentimentul devine autentic, pentru că atinge și antrenează conștiința. De fapt nicio emoție care nu atinge conștiința nu este o emoție completă, pentru că păstrăm în memorie emoțiile în funcție de importanța pe care atenția noastră conștientă le-o dă. Iată ce importanță acordă

Isus emoțiilor, emoțiilor stabile care antrenează ființa întreagă la o faptă bună.

Apoi finalul pildei cu vița: „V-am spus aceste lucruri pentru ca bucuria mea să rămână în voi și bucuria voastră să fie deplină” (Ioan 15:11). Mila Lui Isus pentru robul marelui-preot ce venise să-L încătușeze, felul delicat de a-i așeza urechea unde fusese mai înainte demonstrează sentimente stabile care motivează acțiunile Lui. Aceste fapte nu vin doar dintr-o gândire logică, altfel nu ar fi autentice, ci doar o mimare, un simplu joc de teatru. Isus nu putea avea niciun interes egocentric să-l vindece pe cel care-L agresase. Motorul acțiunii Lui a fost mila și dorința de bine. Ceea ce numim dragoste nu e dragoste dacă nu este simțită. Isus Însuși plânge pentru Ierusalim pe creasta muntelui fără un motiv aparent. Mila lui nu era stimulată de vreo circumstanță prezentă, nu vedea vreun bolnav. Pur și simplu, știind ce va urma, plânge de mila cetății, chiar dacă aceasta urma să-l condamne la moarte.

Aici, sentimentul, emoția aceasta autentică, este putere salvatoare. Iar Isus nu Se abține să plângă în public gândind că lacrimile sunt ceva rușinos pentru un bărbat sau că i-ar fi putut dezamăgi pe cei ce-L aclamau. Trăia un sentiment intens, acesta Îl făcea să plângă și nu S-a rușinat să Se manifeste. Isus avea emoții stabile, sănătoase, dar emoții care-L determinau la acțiune. Așadar, emoțiile nu sunt o povară de care trebuie să scăpăm, ci expresia de bază, primară, fundamentală a ființei umane, o funcție cu care am fost creați. Singura diferență este că emoțiile noastre nu mai funcționează ca atunci când a fost creat omul.

Sunt emoțiile noastre un ghid sănătos?

Cine sau ce declanșează emoțiile în ființa umană? De ce reacționăm emoțional și nu doar logic? Din păcate, ființa umană a devenit hedonistă după despărțirea de Dumnezeu. Direcția emoțiilor umane funcționează pe o axă hedonistă, adică se deplasează între plăcere și durere. Ele urmăresc plăcerea și fug de durere sau disconfort (Rozin, 1999). Așa suntem din naștere. Și acest lucru se determină automat, nu-l putem schimba. Educația poate redirecționa, reprima sau modela impulsul hedonist, dar nu poate opri apariția lui. Orientarea emoțională a omului este subiectivă și egocentrică la nivel de pulsivitate primară (Lazarus, 1991). Dacă este implicat interesul personal, atunci se declanșează emoțiile, altfel nu. Simțim (tristețe, teamă, plăcere, dezgust) doar dacă prin stimulii externi sau interni care apar este atins eul, dacă este atins interesul sau imaginea personală. Cu alte cuvinte, tot sistemul nostru emoțional intră în acțiune, se declanșează doar pe motiv egocentric.

Mecanismul de declanșare care analizează stimulii externi sau interni și acționează sistemul emoțional al creierului în mod inconștient (automat) este de na-

tură egocentrică, subiectivă și nu poate fi altfel. Ne emoționăm dacă apare un stimul ce ne implică personal pe noi, interesul nostru sau ceva apropiat nouă. Ne e teamă doar dacă suntem noi în pericol, sau cineva ce aparține grupului nostru. Ne e milă dacă ne identificăm cu situația sau cu persoana respectivă. Ne bucurăm dacă ceva slujește interesului personal.

Toate emoțiile primare sunt declanșate de un sistem cerebral de analiză primară, automat și egocentric. Doar eul, subiectivitatea, definește emoțiile noastre primare. Există și un al doilea sistem cerebral de analiză care trece prin filtrul atenției și al rațiunii stimulii sau situațiile prezente și care poate filtra ori modela declanșarea emoțiilor (Arne Ohman, 1987). Acest al doilea mecanism acționează mai lent și de obicei acționează în urma primului mecanism. Așa că dincolo de ceea ce ne-am dori, simțim milă, bucurie, teamă, frustrare doar din impuls egoist. Chiar și compasiunea, care pare a face excepție, este produsă și stimulată de neuronii oglindă, care atunci când analizează situația altuia ne așază pe noi în locul aceluia și declanșează astfel emoții de milă sau bucurie, după caz. Chiar și aceste emoții de compasiune rămân să acționeze și sunt determinate tot de parametrii egoismului, așa funcționează natura noastră emoțională. Nu există alt mecanism care să le producă. Numai emoțiile conștiente (rușinea, vinovăția și mândria) sunt produsul gândirii și pot fi dezactivate.

Suntem totuși capabili de fapte bune destul de costisitoare din egoism, din compasiune, sau de dragul

imaginii personale. De asemenea, bucuria, plăcerea, satisfacția, iubirea obiectelor sau persoanelor apropiate sunt tot emoții. Ele ne capacitează și ne conduc la fapte foarte frumoase și de dorit, însă natura acestor emoții rămâne tot egocentrică – „faptele noastre bune sunt ca o haină mănjită” (Isaia 64:6). În concluzie, emoțiile noastre sunt întotdeauna subiective, egocentrice și, în procentaj majoritar, automate. „Cine mă va izbăvi de acest trup de moarte?” (Romani 7:24). „Deci dacă voi, care sunteți răi, știți să dați daruri bune...” (Luca 11:13), spune Isus, sau: „Omul rău scoate lucruri rele din vistieria rea a inimii lui...” (Matei 12:35).

Chiar dacă prin studiu serios omul ajunge să gândească corect, când interesul personal este lezat, apar emoțiile de teamă, invidie, mânie, iar gândirea logică se alterează tinzând spre ceea ce tinde mânia sau tristețea, invidia, sau orice altă emoție îi face inima să bată accelerat. „Chiar dacă aș cunoaște toate tainele și toată știința... și n-aș avea dragoste, nu sunt nimic...” (1 Corinteni 13:2), spune Pavel. Emoțiile noastre, inima noastră, reacționează emoțional doar pentru noi, din momentul când rasa umană s-a despărțit de Dumnezeu. Dacă Dumnezeu ar mai fi în inima noastră, mecanismul de declanșare al emoțiilor nu ar mai fi egocentric, ar fi El fuzionat cu noi centrul de declanșare sau reacție emoțională. Am simți milă față de cine simte El milă, ne-am bucura de ce se bucură El, ne-ar dezgusta ce-L dezgustă pe El. Nu ar mai fi sistemul nostru emoțional declanșat doar de aria restrânsă a egoismului, ci de tot ce-L atinge sau preocupă pe Dumnezeu.

Ar putea fi atunci echilibrat sistemul nostru emoțional. Nu ar fi afectat pentru noi înșine, nu ar declanșa teama pentru viața noastră, nu s-ar bucura doar de succesul nostru, nu ar deveni anxios de teamă, nici depresiv în urma dezamăgirilor etc. Ar fi inima noastră așa cum sugerează Apocalipsa 3:16 când spune: „Dacă aude cineva... și deschide... voi cina cu el și el cu mine...” Ajungem să înțelegem de aici singularitatea naturii umane, aria restrânsă a reacției emoționale a omului fără Dumnezeu. Dar dacă Dumnezeu ar fi acolo unde este mecanismul automat al declanșării emoțiilor care ne vertebrază viața, cu totul altceva am simți când privim starea lumii, alte reacții de milă, tristețe sau bucurie am avea când îi întâlnim pe semeni, altceva am simți când se bârfește sau se ridiculizează persoana sau activitatea altuia.

Aceasta se va întâmpla pentru că interesul divin va declanșa reacțiile

noastre (prin unirea reală și la nivel emoțional a inimii cu Domnul, iar aceasta se face în mod neînțeles de noi, precum vântul despre care nu știm de unde vine, dar îi vedem efectul). Am rămas însă fără această capacitate produsă de prezența lui Dumnezeu atunci când am dorit să fim noi propriul nostru Dumnezeu. Iar din acea zi, prin transmitere genetică, am moștenit fel de fel de tendințe spre frustrare, invidie, mânie, bucurie egocentrică. Ele au devenit o natură întregă, se transmit la urmași, apoi formează personalitatea lor. Suntem despărțiți de Dumnezeu, fără capacitatea de a simți vreo emoție nemotivată egoist, și deci nu ne putem încrede în emoțiile noastre. Dacă însă ne-am născut din nou, dacă Duhul lui Hristos a însănătoșit sistemul nostru emoțional (inima noastră), numai atunci emoțiile noastre vor fi un motor de acțiune sănătos.

Altfel, chiar dacă ele ne produc bucurie și fericire uneori, ne vor duce la războaie, adulter, mânie, invidie corozivă, sau crimă (făptuită sau neînfăptuită). Nu din cauza urii și-a invidiei se nasc oare conflictele, războaiele și furturile? Nu sunt emoțiile cele care motivează acțiunile rele între oameni? Nu este pofta un cumul de emoții hedoniste? Nu ne duc poftele (care nu sunt altceva decât premoniția unei bucurii sau plăceri egoiste) la acțiuni dintre cele mai ciudate? Și nu spune oare Pavel că

dragostea, bucuria, pacea... înfrânarea poftelor sunt roade ale Duhului lui Hristos în inima noastră? Și nu sunt acestea emoții?

Dragostea într-adevăr este ceva mai complex, se poate spune că este un construct de natură emoțională bine stabilit în memorie, o stare afectivă permanentă, dar nu numai. Dragostea implică sacrificiu, compromitere, analiză, gândire, planificare și înțelegere. Implică toată sfera minții. Dar fără simțire n-ar fi autentică. Dacă aceste emoții sunt roade ale Duhului Sfânt, atunci ele nu reprezintă sensibilizarea unei inimi umane obișnuite, nu reprezintă starea unei inimi nerenăscute (egoiste). Nu ne

putem încrede în emoțiile noastre așa cum funcționează ele, fără Dumnezeu, dar vor fi motorul unei vieți pline de dragoste dacă inima noastră va fi înnoită prin prezența lui Dumnezeu. Iar Dumnezeu vrea să fie prezent acolo unde este miezul ființei noastre, adică acolo unde lucrează mecanismul automat care ne face să simțim. El vrea să fie activ în sistemul automat de evaluare afectivă din noi, acolo unde se nasc trăirile interioare, emoțiile noastre. Și după cum ne spune Isus: „Fariseu orb, curăță întâi partea dinăuntru a paharului... pentru ca și partea de afară să fie curată” (Matei 23:26).

Dacă Domnul este acolo, reacțiile noastre spontane vor fi reacțiile dragostei. Și cum altfel decât fățarnic poate fi cineva care face fapte bune, dar nu simte dragoste pentru Dumnezeu și pentru aproapele? Dumnezeu dorește să fie El, sau natura Lui (o emoție comună Lui, cu originea în El) ceea ce motivează acțiunea, să fie El starterul determinant, nu doar eul nostru. Dorește să se alăture egoului, pulsionii care declanșează simțirea, și să nu mai fim noi propriul nostru Dumnezeu, ci împreună cu El, doi într-o inimă („voi cina cu el și el cu mine” Apocalipsa 3:20). Nu înseamnă două identități înglobate într-una, ci una singură care s-a format din două universuri ale simțirii („Eu și Tatăl una suntem...” (Ioan 10:30), „Eu în ei și tu în mine...” (Ioan 17:23). Astfel vor fi simțirile noastre sfințite: „Hristos în voi nădejdea slavei” (Coloseni 1:27). Bineînțeles că lucrul acesta, schimbarea inimii, a simțirii, a emoțiilor și sentimentelor noastre, pe care Dumnezeu ne-o propune prin acțiunea nașterii din duh, vine în urma cunoașterii lui Isus, vine în urma acceptării voite, conștiente.

Nu neglijăm rolul sau importanța gândirii sau cunoașterii. Acestea sunt esențiale. Dar obiectivul studiul nostru prezent este inima, simțirea sau emoția. Dumnezeu vrea să aducă legea sa în mintea sau gândirea noastră, dar și în inima sau simțirea noastră. Despre această a doua parte se ocupă studiul de față, fără să diminueze sau să înlocuiască rolul cunoașterii logice. Despre ajungerea la dragoste se ocupă studiul nostru. „Dragostea deci este împlinirea legii” (Romani 13:10). Și oricât ar fi de complexă dragostea, dacă nu pornește din inimă, dacă nu este simțită la nivel emoțional, nu poate fi autentică. ■

Gabriel Nan, licențiat în psihologie, Madrid

Lazarus, R.S. (1991). *Emotion and adaptation*. Nueva York: Oxford University Press.

Ohman, A. (1987). *Psychophysiology of emotion: An evolutionary cognitive perspective*. En T.K. Ackles, J.R. Jennings y M.G.H. Coles (Eds.), *Advances in Psychophysiology*, vol. 2 (pp. 79-127). Toronto: JAI Press.

Rozin, P. (1999). *Preadaptation and the puzzles and properties of pleasure*. En D. Kahneman, E. Diener y N. Schwarz (Eds.), *Well-being: The foundations of hedonic psychology*. (pp. 109- 133). Nueva York: Russell Sage Foundation.

Biblia: Matei 12:34; Ioan 15:11; Luca 12:34; Romani 7:22-23; 1 Corinteni 13:2; 1 Corinteni 13:3; Isaia 64:6.

CĂRȚILE BIBLIEI

**CITESC SI
DESCOPAR**
**ALINA
CHIRILEANU**

Alina Chirileanu,
director asistent în cadrul
Departamentului Copii,
Uniunea de Conferințe

1. Care este cartea ÎNTÂIA PARALIPOMENE?

- A. 1 Împărați
- B. 1 Cronici
- C. 1 Samuel

2. Care este ÎNTÂIA CARTE A ÎMPĂRAȚILOR?

- A. 1 Împărați
- B. 1 Samuel
- C. Epistola întâi a lui Pavel către Timotei

3. Care este ÎNTÂIA CARTE A LUI MOISE?

- A. Geneza
- B. Exodul
- C. Numeri

4. Care este cartea PROPOVĂDUITORUL?

- A. Proverbele
- B. Psalmii
- C. Eclesiastul

5. Care este cartea PROVERBELE LUI SOLOMON?

- A. Psalmii
- B. Proverbele (Pildele)
- C. Isaia

6. Care este cea mai lungă carte din Biblie?

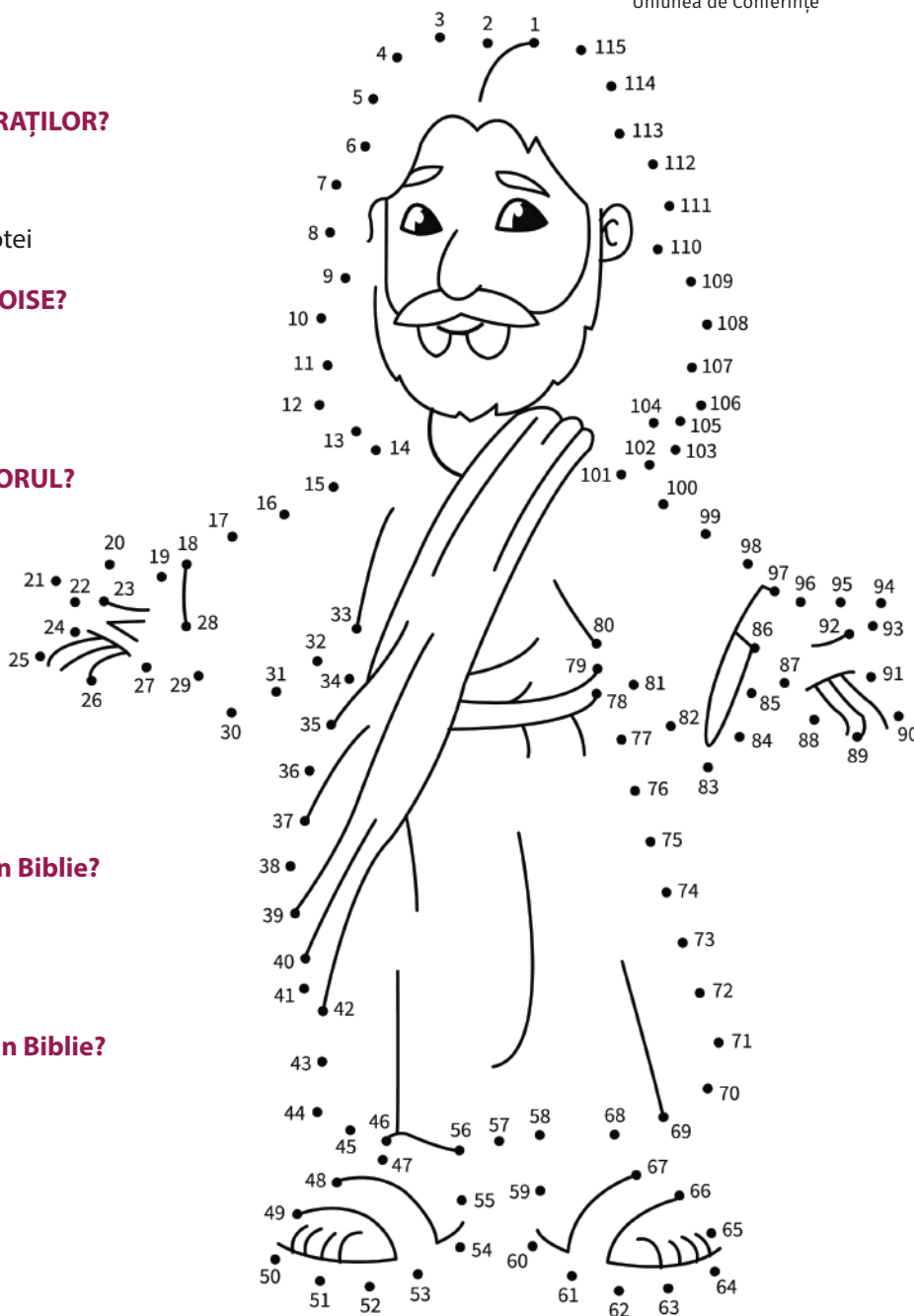
- A. Apocalipsa
- B. Geneza
- C. Psalmii

7. Care este cea mai scurtă carte din Biblie?

- A. Obadia (Avdie)
- B. Epistola lui Pavel către Filimon
- C. A doua epistolă a lui Ioan

8. Câte cărți sunt în Biblie?

- A. 65
- B. 68
- C. 66

Răspunsuri: 1-B; 2-B; 3-A; 4-C;
5-B; 6-C; 7-C; 8-C

13 - 17 august 2023 • COȘNA

reVitalizat

EVS Camp înseamnă:

- o experiență de 5 zile;
- cazare 4 nopți (check-in pe 13 august, check-out pe 17 august);
- meniu ovo-lacto-vegetarian all-inclusive (la check-in cina, 13 august; la check-out mic dejun, 17 august);
- pentru cei care vor ajunge cu trenul, se asigură transferul de la Vatra Dornei până la Coșna;
- workshop de familie susținut de Costi Gogoneață, moderatorul podcastului AUTENTIC și gazda Conferințelor AUTENTIC;
- activități pentru copii pe segmente de vârstă;
- traseu tematic;
- momente devoționale;
- timp de socializare;
- foc de tabără;
- alte surprize.

Hai cu noi într-o nouă
experiență revitalizantă
pentru tine și familia ta!

Bonus:

- Fiecare participant va primi un card în baza căruia se va bucura de o reducere permanentă la cărțile Editurii Viață și Sănătate până la 31 august 2024.

Costuri participare:

- Adult: 790 lei
- Copil (6-12 ani): 450 lei
- Copil (0-5 ani): GRATUIT

www.viatașisanatate.ro/evscamp

UN EVENIMENT

evs
editura viață și sănătate

PARTENER:

